

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 19. szám

Röszkező: STAUBER JÓZSEF
1897-1932.

Péntek, 1936. január 24.

1936 ÉS AZ USA

Írta: FRANKLIN D. ROOSEVELT,

az Északamerikai Egyesült Államok elnöke

1924-től 1929-ig, mikor az Egyesült Államokat a prosperitás valószínű orgiája özönlötte el, a vad spekulációkban bankok zárták be kapukat a betevők kárán, még a Dél farmerjei is akaratlanul spekulánsokká váltak és amikor pamutot termeltek, maguk se tudták, hogy a termésért 25, 50 vagy csak öt centet fognak kapni, a legszegényebbek a leggazdagabbakkal versenyeztek: melyikünk vesse előbb megtakarított pénzét vagy nyereségeit a föld- és részvényspekuláció boszorkányüstjébe. Senki se törődött a lakásviszonyokkal, a szegények ügyével, nem gondoltak a nevelésügy problémáira, az uzsorakamatok egyre nőttek, a gyárakban gyermekek dolgoztak és az éhbér szinte szabály volt az üzemekben. Mamon uralkodott Amerikában.

Akkor következett a krach, 1929. és 1933. között Amerikát földhözvágta a szerencsétlenség s csak a negyedik év végén tápázkodott fel az ország, hogy mielőtt még túlkéső lenne, határozott, egységesen nemzeti összefogással kivergődjék a bajból, újra talpraálljon.

Meg kellett szüntetni azokat a terheket, amelyek az agrártermékeket olyan mértéktenül megdrágították. Rengeteg munkanélküli volt az országban s közülük három és félmillió ember semmiféle támogatásban nem részesült. Ha az ország lakosságának egy része ennyire szenved, akkor kormánya nem tehet egyebet, mint amit tett. Tudtuk, hogy nem oldjuk meg a problémát, nem alkalmazunk végleges intézkedéseket, mikor támogatásul közvetlen pénzügyi segítséget osztunk, de ez a nyomor közvetlen enyhítésére elkerülhetetlen volt. De a lehető leggyorsabban igyekeztünk ennek a három és fél millió embernek is munkát szerezni.

Jóllátott, kényelmes klubokban férfiak vitatkoznak a kormány kiadásairól és az ebből rájuk háruló szenvedésekről. Szívesen mutatnám meg ezeknek az uraknak az igazi nyomort és ha ezek a szerencsésebb amerikaiak felismernék azokat a tényeket, amelyekkel szembenállunk és látnák azokat az áldásos eredményeket, amelyeket a kiadott pénzzel elértünk, elismernék kiadásaink szükségességét.

Az amerikaiak többsége a kapott pénzért dolgozni is akar és éppen erre, a becsületes munka tudatára épül az a fal, amely az amerikai embert az erkölcsi bomlástól elválasztja. Ezt a falat minél gyorsabban és minél magasabbra akarjuk építeni. Tavasszal rámutattam arra, hogy ennek az évnek novemberében a támogatásokat legnagyobb részben befejezzük és helyére a foglalkoztatás fog lépni. Kíméletlen agitátorok szünet nélkül igyekeztek elhitetni az amerikai néppel, hogy ez a program re-

ménytelen és nem lesz sikere. Nos, 1936. elején nyugodtan kijelenthetem, hogy ama bizonyos három és fél millió segélyezett közül 3.125.000 ember különféle állami üzemekben elhelyezkedett és a maradék is rövidesen elhelyezést nyer az előirányzott munkáknál. Ezt az eredményt nem lehet lényegtelennek nevezni!

Nem lehet elég gyakran ismételni, hogy politikánk alappillére a béke fenntartása és minden gyakorlati uton való támogatása. Bárhol is tekintse az amerikai nép más nemzetek törekvéseit, abban feltétlenül egyetért velük, hogy a háborúnak véget kell vetni. Erre vezethető vissza, hogy eltökélt szándékkal he-

lyestünk és támogatunk minden olyan lépést, amely a háboru valószínűségét csökkenti és rosszaknak minden olyan cselekedetet, amelylyel mások támadó jellegű akciót visznek véghez.

Mindent megtettünk a magunk részéről, hogy a fegyverkezések csökkentését és korlátozását elérjük és ünnepélyesen kijelentettük, hogy minden nemzetnek jó szomszédja kívánunk lenni. A háboru fogalmának meghatározására egyszerű formulát találtunk, amely abban áll: háboru a fegyveres betörés, amelyet tömeges gyilkosság követ.

Éppen azért, mert tudjuk, milyen gazdasági és társadalmi összeroppanáshoz vezetne egy újabb háboru és éppen, mert a veszedelmek elől nem tudunk és nem akarunk elbujni s mert védőfalakat sem építhetünk fel magunk körül: minden energiánkkal fel kell lépünk a nemzetközi béke érdekében és kívánjuk, hogy példánkton okulva a jóakarát ismét visszatérjen az emberiség körébe.

Jövő évben koronázzák meg VIII. Edward királyt

Százezres tömegek jelenlétében komor gyászpompával fogadta London V. György király koporsóját — Csütörtök délután négy órakor érkezett a gyászvonat az angol fővárosba — VIII. Edward király fömegnyilatkozatot kapott a társadalmi osztályok minden rétegéből

Londonból jelentik: A lapok még mindig az elhunyt király személyével foglalkoznak és életéből epizódokat elevenítenek fel. Így többek között megírják, hogy a király meglátogatta a nagyipari központok városainak szegénynegyedeit és a bányavidékek munkanélküli falvaiban is járt, ahol személyesen szerzett tapasztalatokat. Ami VIII. Edward királyt illeti, a lapok kiemelik, hogy az új király olyan időben veszi át a hatalmat, amikor a nemzetközi diplomáciai helyzet kusza és zavaros. Az új uralkodónak minden tudását és tapintatát latba kell vetni, hogy a kényes helyzettel megbirkózzék.

VIII. Edward király tegnap résztvett annak a 300 személyből álló tanácsnak az ülésén, amely a volt kormányok tagjaiból és olyanokból áll, akik nem vettek részt állami ügyek vezetésében, így tengernagyokból és más személyiségekből. A hagyományos ülés a Buckingham-palotában volt, a palota előtt tízezrek állottak néma csöndben, a királynak mégis sikerült észrevétlenül bejutnia a tanácssterembe.

A király trónralépésének kihirdetése után VIII. Edward király letette a hagyományos esküt a skót egyház védelmére.

Majd néhány rövid szóval fogadalmat tett, hogy atyja szellemében fog kormányozni. A szertartás végeztével VIII. Edward király a képviselőházba, majd a lordok házába ment. A képviselőház elnöke fekete ruhában fogadta a királyt és letette a hűségesküt a kezébe, majd a kormány tagjai is követték példáját. A

lordok házában a hagyományos szertartás a lordok lelkes hűségnyilatkozatai közben folyt le.

Az uralkodó számos lojális felirati hűségnyilatkozatot kapott a társadalmi osztályok minden rétegéből és a különféle pártok részéről. Így rokonszenvi és hűségnyilatkozatot küldött hozzá a parlamenti munkáspárt elnöke, valamint a szakszervezetek főtitkára is. A király első ízben használta királyi monogramját tegnap délelőtt, még pedig a hadsereg részére kiadott királyi napiparancsban. A szertartások után, délután a király a yorki és a gloucesteri hercegi párok kíséretében visszatért Sandringhambe. Megérkezése után a király a gloucesteri herceggel elhunyt apja ravatalához ment. A magas látogatók előtt megnyitott a templom ajtaja, amely mögött V. György felravatalozott holtteste feküdt. A két fivér tíz percet időzött elhunyt királyi atyjuk ravatalánál, mely meghatottságban.

VIII. Edward egyenes kívánsága az, hogy legalább nyolc, vagy kilenc hónapig ne vonják ki a forgalomból az elhunyt apja arcképével ellátott bélyegeket és ne hozzanak forgalomba az ő arcképével ellátott bélyegeket. A király óhaját természetesen teljesítik és ezzel kapcsolatban arról is tanácskoztak, hogy vajon az új király arcképével ellátott pénzt verjenek-e. Ebben a kérdésben egyelőre még nem határoztak, megvárják a királynak a temetés után történő nyilatkozatát. A brit világbirodalom minden részéből érkező sürgönyök arról számolnak be, hogy

a világbírodalom minden részében nagy és lelkes tömeg előtt hirdették ki VIII. Edward király trónraléptét.

Különös jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy a trónralépés kihirdetésének aktusa Dublinban, az írek fővárosában is a legnagyobb ünnepélyességgel és a nép lelkes éltetése között történt.

Edward király elhatározta, hogy egyelőre nem költözik be a Buckinghami királyi palotába, hanem megtartja eddigi lakását. A Buckingham-palota termeit csak hivatalos aktusokon fogja igénybe venni. Érdekes különben, hogy

az új király ma megkegyelmezett egy halálraítéltnak. Ugy mondják, hogy ez volt az első királyi tette.

Az alsóház délután összeült és felolvasták az új király üzenetét. Négy soros üzenetben

A királyi koporsó útja a sandringhami Magdolna-templomból a londoni parlament előcsarnokáig

V. György király holttestét ma vitték át ünnepélyes külsőségek között Londonba. A hideg januári reggelen, már a kora reggeli órákban nagyobb embertömeg várakozott az ódon sandringhami Magdolna-templom előtt. Néhány perccel 10 óra előtt megérkezett Mary özvegy királyné, négy fia és két menyecske társaságában és a templomban kezdetét vette az istentisztelet.

Edward király ez alkalommal először ült elhunyt édesapja díszes faragású helyére a templomban.

Az egyszerű szertartás után, orgonazugás közepette, a sandringhami uradalom négy alkalmazottja a vállára vette a koporsót és megindult vele a kijárat felé. Itt négy testőr vette át a koporsót, akik azt a templom előtt lévő ágyutalpra helyezték. Azután megindult a menet az állomás felé. Az ágyutalp mögött legelől három fivére társaságában VIII. Edward király ment, aki cilinderét a kezében tartotta. Az új király arcán mély nyomokat hagytak a legutóbbi napok eseményei. A király és fiverei után kocsit haladt, amelyben Mary özvegy királyné ült, a yorki és a kenti hercegnék társaságában, míg a következő kocsiban a gloucesteri hercegné foglalt helyet, két udvarhölgye társaságában.

Az állomásig vezető két kilométeres utat az uralkodó és a királyi hercegek mindvégig gyalog tették meg.

A pályaudvaron a király fogadta a felállított díszzászlóalj parancsnokának a jeletését és néhány szót váltott a parancsnokkal. Azután V. György király koporsóját elhelyezték a fekete, bibordíszítésű különvonaton, amely az elhunyt uralkodó földi maradványaival elindult a londoni King Cross pályaudvar felé.

A gyászvonat megérkezése Londonba

Valamennyi pályaudvaron, ahol a vonat megállt, az illető községek előjárósága nagy tömegek élén fogadta a vonatot és bucsúztatta a halott királyt.

A gyászvonat délután 4 órakor érkezett meg a fővárosba. London komor gyászban fogadta az elhunyt király érkezését. Sűrű zászlóerdő borította el az uccákat, az üzletek kirakatai fekete díszekkel voltak bevonva és legtöbb helyen gyászba borítottan kifüggesztették György király arcképét. A hatóság 7000 rendőrt mozgósított a King Cross-pályaudvartól a parlament épületéig vezető útvonalon, ahol kordont alkottak. A mentők az útvonal mentén számos segélyhelyet állítottak fel. Ezen az útvonalon különben már délelőtt teljesen be- szűntették a forgalmat és a kordonon kívül az emberek százezres tömege foglalt helyet. A koporsót a parlament előcsarnokában emelt 10 lábnyi magasságu ravatalra helyezték. A halott fejénél helyezték el a háromezer gyémánttal és drágakövekkel ékesített királyi koronát.

Beláthatatlan embertömeg várta a King Cross-pályaudvar előtt a koporsót hozó vonatot. A pályaudvaron a szárazföldi, tengeri és légi haderő egy-egy díszkölönítménye állott

Edward király közli azt az elhatározott szándékát, hogy alkotmányos kormányzásban elhunyt apja által kijelölt uton kíván haladni.

Ezután Baldwin miniszterelnök szólalt fel és bejelentette, hogy

Edward királyt a jövő évben koronázzák meg illő fényvel és pompával.

Ezután a volt király érdemeit méltatta. Utána Atlee őrnagy, az ellenzéki munkáspárt vezetője emelkedett szólásra és kifejtette, hogy ma nincsenek pártkülönbségek az alsóházban, mindenki egy emberként örömmel és boldogan áll az új király mögé. Az új uralkodó már trónörökös korában is kiérdemelte az angol nép szeretetét és bizalmát.

Az angol alsóház végül egyhangú felkiáltással elfogadta Baldwin miniszterelnök javaslatait. A király üzenetét a lordok házában is felolvasták.

őrséget és amikor a koporsót leemelték a vonatról, az őrség fegyverbe állt. Négy testőr vitte vállán a koporsót, amelyet hat ló által húzott ágyutalpra helyeztek el.

Ugyanezen az ágyutalpon vitték utolsó útjára VII. Edward királyt is.

A koporsóra az angol lobogót terítették, majd fehér és vörös székfűkből készített keresztet helyeztek el. Ugyanezzel a különvonattal érkezett VIII. Edward király, aki lehorgasztott fővel lépdelt a koporsó mögött. Az útvonalon az emberek néma fohajtással köszöntötték halott királyukat. Mary özvegy királyné és a hercegnők a Buckingham-palotához hajtottak.

Négyet ütött a „Big Ben”, amikor a menet befordult a parlament előtti térre. Elöl rendőrök lovagoltak hófehér paripán, utána az ágyutalpra helyezett koporsó következett, majd a király és rokonai, az udvari méltóságok és diplomáciai testületek. A téren emberek ezrei tolongtak, még a legszegényebb londoni is fekete kabátot vett fel erre az alkalomra. Kiszéreties csend támadt, amikor a menet megérkezett, levett kalappal hajolt meg a sokezernyi tömeg a koporsó előtt.

A westminsteri-palota kapujában a canterbury-i érsek, Westminster dékánja és papjai, a királyság főmarsallja és más méltóságok fogadták a koporsót, amelyet a nagy csarnokba vittek. Biborral bevont, magas katedrálisra helyezték el, ráborították a lobogót, majd mel-

lette elhelyezték a birodalmi koronát. Az érsek rövid imát mondott, majd az énekkarok a „Dicsérd Ielkem a Mennyei Királyt” című egyházi dalt énekeltek el. Az istentisztelet körülbelül tíz percig tartott, majd néma csend borult a hatalmas csarnokra, amelyre csak a katedrális négy sarkában elhelyezett viaszgyertyák sugározták imbolygó fényüket. A ravatal mellett biborselyemruhás alabárdosok, a „beeseaterek” állanak őrséget.

Akik Romániát képviselik a nagy temetésen

Bucarestből jelentik: György angol király temetésén az országot Titulescu, dr. Angheliescu, Paul Angheliescu és Nistor vagy Lapadatu miniszterek fogják képviselni. A hadsereget a Mihaj Viteazul gárdaezred két szakasza képviseli és valószínű, hogy a különböző országrészekből parasztküldöttségek is elutaznak Londonba. Mihai nagyvajda Condeescu tábornok társaságában Svájcól egyenesen Londonba utazik.

A kultuszminiszter a kormány többi tagjával történt előzetes megbeszélés értelmében megengedte, hogy György király temetése napján, délután 6 órától, amikor a gyászszertartás véget ért, a mozik előadásokat tarthassanak. Egyébként hasonló rendeletet léptettek életbe Londonban is.

Savel Radulescu külügyi államtitkár megbeszélést folytatott Sir Reginald Howe bucuresti-i angol követtel, akivel a romániai küldöttség elutazásának, illetve a temetésen való részvételének részleteit beszélte meg.

Edward király válasza Horthy magyar kormányzó részvétlétviratára

Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy V. György király elhunyt alkalmából Horthy Miklós magyar kormányzó részvétlétviratot intézett VIII. Edward királyhoz és Mary özvegy királynéhoz. A táviratra Edward királytól a következő válasz érkezett:

„A magam és a királyné nevében a legmélyebb köszönetemet fejezem ki főméltóságodnak azokért a megható szavakért, amelyeket a bennünket ért mélységes gyász alkalmából tolmácsolni volt szíves a magyar nemzet együttérzéséről. Edward, imperator rex”.

Gömbös Gyula magyar kormányelnök ugyancsak távirati választ kapott Baldwin angol miniszterelnöktől a király halála alkalmából küldött részvétlétviratra.

Román és magyar rendőrségek keresnek egy eltűnt budapesti detektívet

Báró Bornemissza József karácsony másodnapján elutazott Targu-Muresről és azóta nyoma veszett

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrfőkapitányságon napok óta izgalommal tárgyalják báró Bornemissza József rendőrségi detektív rejtélyes eltűnését. A rendőrség napok óta nyomoz utána, de eddig nem tudtak nyomára akadni. Báró Bornemissza régi ardeali család sarja, aki tíz esztendő óta teljesít szolgálatot a főkapitányságnál. A múlt hónapban a detektív azt az értesítést kapta otthonából, Targu-Muresről, hogy édesapja, báró Bornemissza János volt főispán agykorára válságos egészségi állapotba került. December 3-án újabb értesítést kapott, hogy apja agyvérzést szenvedett, válságosra fordult az állapota és szeretné utoljára látni a fiát. Bornemissza József báró ekkor szabadságot kapott és leutazott Targu-Muresre, ahol a köz-kórházban ápolják az apját.

A múlt hónap közepén a detektív gyászjelentést küldött a budapesti detektívtestületnek apja haláláról. Ekkor meghosszabbították a szabadságát, hogy ügyelt elrendezhesse. A szabadságláb azóta rég lejárt, de a fiatal báró nem jelentkezett. Néhány hét előtt a főkapitányság levelet kapott Ardealból és ebben a levélben több hozzátartozója afelől érdeklődik,

hogy mi van vele, mert karácsony másodnapján elbucszott azzal, hogy visszatér Budapestre szolgálati helyére. Budapesten egyik rokonánál báró Szentkeresztynél lakott az Uri-uccában, ahol szintén nagy megdöbbenést keltett, hogy nem tudják, mitörtént vele. Nem lehetetlen, hogy a fiatal bárót valahol valami baleset érte. A budapesti rendőrség most érintkezésbe lépett a bucuresti-i hatóságokkal, hogy azok is segédkezzenek Bornemissza báró felkutatásában.

Feszty Árpádné

éldíveszélyes sebeket szenvedett

Budapestről jelentik: Megdöbbenő baleset érte ma délelőtt özvegy Feszty Árpádné született Jókai Rózát. A 70 éves idős urlasszony leányának, Feszty Masanak Semmelweis-uccai lakásán volt, amikor egy kályhából kipattant szikra hirtelen felgyújtotta ruháját. A szerencsétlen urinó sikoltozásaira a házbellek előszaladtak, de mire a ruhát leszaggatták róla, harmadioku égési sebeket szenvedett. A mentők életveszélyes állapotban szállították a Bakay-klinikára.

Románia csatlakozott a Földközi-tengeri egyezményhez

Megkezdődött a Népszövetség előtt Uruguay és a szovjet közötti diplomáciai szakítás ügyének tárgyalása. — Szovjet-propaganda, vagy — sajtrendelés?

A Népszövetség Titulescu jelölte ki az orosz-uruguayi konfliktus előadójának

Genf-ből jelentik: A népszövetségi tanács délelőtt rövid, zárt ülés után, nyílt ülésen tárgyalta a napirend első pontjaként szereplő szovjet panaszt, amelyet a szovjet-kormány Uruguay ellen emelt. Litvinov szovjet külügyi népbiztos háromnegyed órás beszédben ismertette az ügyet.

Elmondotta, hogy az uruguay-i szovjet képviselőket kiutasították, de a magánúton kapott értesülések szerint, ezt a kiutasítást hajlandó lett volna az uruguay-i kormány visszavonni, ha a szovjet nagyobb mennyiségű sajtót vett volna át az országtól.

Tagadta ezután az uruguay-i kormánynak azt az állítását, mintha a szovjet külföldi képviselői forradalmi tevékenységet fejtettek volna bárhol is ki.

Ezután Guani uruguay-i főmegbízott emelkedett szólásra és hosszú beszédben válaszolt Litvinov népbiztos kijelentéseire. Kifejtette, nem ez az első eset, hogy egyes államok megszüntetik a szovjettel a diplomáciai viszonyt, mert a szovjetek külpolitikai képviselői propaganda terjesztésére vannak alapítva. Ezt igazolja Kanada, az Egyesült-Államok, Mexikó, Brazília, az egész Délamerika, valamint Ausztrália példája is. Annyira átment a köztudatba, hogy nem is tartja szükségesnek, hogy bizonyítékokkal igazolja a szovjet-kormány azonosságát a kominternnel. Ismerteti ezután a komintern határozatait, amelynek célja a forradalom szítása az egyes országokban.

Utána Aloisi báró, az olasz főmegbízott kijelentette, hogy nem akarja a folyamatos vitát megszakítani, de kénytelen visszautasítani Litvinovnak az olasz sajtó magatartására tett célzásait.

A népszövetségi tanács délutáni ülésén Litvinov válaszolt Guani uruguay-i delegátus felszólalására. Kijelentette, hogy a hasonló esetek nem szolgálják a nemzetek békés együttműködését és leszögezte, hogy az uruguay-i kiküldött semmiféle bizonyítékot nem terjesztett elő, csupán általános gyanúsításokat.

Tita Cristescu meggyilkolásával vádolva letartóztatták Ciulley mérnököt

A letartóztatott mérnök öngyilkosságot kísérelt meg

Bucurestiből jelentik: Niculescu ügyész ma bevezető vádiratot készített, amelyben gyilkosság vádját emeli Liviu Ciulley mérnök, Filipescu-ucca 16. szám alatti lakos ellen, mert a vádirat szerint súlyos bizonyítékok merültek fel arra, hogy ő gyilkolta meg Tita Christescu színésznőt. A mérnököt fedezettel kísérték át a vizsgálóbíróhoz, ahol megkezdődött a kihallgatása, majd letartóztatási parancsot adtak ki ellene. A vizsgálóbíró letartóztatási végzését holnap vizsgálja felül a törvényszék vádpancája. A mérnököt az éjszaka folyamán Vacarestibe szállítják. A letartóztatás úriási feltűnést keltett a fővárosban és a lapok külön kiadásban közlik a hírt.

Amikor a vizsgálóbíró Ciulley mérnök előtt kihirdette a letartóztatásról szóló végzést, a mérnök egy óvatlan pillanatban, amikor senki sem figyelt rá, öngyilkosságot kísérelt meg. Tettét azonban nem vihette keresztül, mert örei megakadályozták a tett elkövetésében.

kat hangoztatott a komintern és a szovjetkormány kapcsolatairól. Ezek a gyanúsítások — mondotta, — minden német lapban megtalálhatók. Guani válaszában közölte, hogy hajlandó bizonyítékként a magándiplomáciai levelezést előterjeszteni, mire Litvinov indulatossan kijelentette:

— Mutassa be bizonyítékait, de ne gyanúsítson.

Bruce elnök javasolta, hogy jelöljenek ki előadót erre az ügyre és a maga részéről Titulescu román külügyminisztert ajánlotta előadónak, aki mellett a dán és a svéd delegátusok segédkeznek. Litvinov ellenezte előadó kinevezését és azt kívánta, először állapítsa meg a népszövetségi tanács, megsértették-e a népszövetségi alapokmány 12-ik szakaszát és azonkívül terjessze be Uruguay kiküldöttje bizonyítékait, miután az előadó

Az új
ZERDIK RÁDIO
megérkezett!

Hallgassa meg: 373
WEISZ & Co.
vezérkép. Dácia mellett.

Tiltakoztak Arad kisiparosai az ipartörvény-tervezet ellen

A Kisiparosok Országos Szövetsége aradi fiókjá csütörtök estére rendkívüli közgyűlést hívott össze, amelyre tagjain kívül meghívta az aradi Ipartestületet, az Ipartestületek Szövetsége, valamint a Munkakamara képviselőit is. A rendkívüli közgyűlésen Coroban Stefan elnököt, aki közölte, hogy a gyűlés legfontosabb pontja az ipartörvénytervezet ellen való tiltakozás, valamint megbízottak kiküldése a bucaresti-i nagy kongresszusra, amelyet az iparosok, alkalmazottak és munkások közösen január 26-ikán és 27-ikén tartanak meg Bucarestben az ipartörvénytervezet ellen. Ezután felkérte Reinhart Gyulát, hogy ismertesse a tervezettel kapcsolatos véleményét. Reinhart Gyula mindenekelőtt arra világított rá, hogy a tervezet irodában készült és nem felel meg az élet követelményeinek.

— Erről a tervezetről — mondotta — egyébként a legilletékesebb véleményt a legfelsőbb törvényelőkészítő-bizottság mondotta, amely leszögezte, hogy

a tervezet rendelkezései nyolc érvényben lévő törvénnyel ütköznek össze, ellentétben állanak az alkotmánnyal, de függetlenül mindettől, időszerűtlenek is,

mert elképzelhetetlen, hogy most sújtsák újabb terhekkel az iparosságot, amikor ez az osztály a legsúlyosabb válsággal küzd. A kereskedőket és a nagyipart már kivonták az ipartörvénytervezet keretei közül, most nekünk arra kell törekednünk, hogy bennünket is kivonjanak. Tizenkilenc különféle büntetést tartogat az iparos részére ez a tervezet és szinte lehetetlen, hogy az iparos ne kövessen el olyan cselekedetet, amelyet ez a tervezet kihágásnak minősít. Azt mondják, hogy ez a tervezet a román ipar érdekeit kívánja szolgálni, a román ipar megerősödését. Hát vajjon mi, kisebbségek, akik itt, ennek az országnak területén élünk és itt is akarunk meghalni, nem tartó-

ATELIERELE MECANICE PESCHL

speciális golyósapágy, keresztosuklós, fogaskerék javítóüzemét

áthelyezte

a Bdul Basarab No. 56. alatti

saját épületébe, ahol a világhírű Fischer F. A. G. és Timken-féle golyós és rolnicsapágyait továbbra is árusítja.

enélkül amugy sem tud eredményre jutni. Felszólalt ezután Chile és Törökország képviselője, majd

Titulescu külügyminiszter kijelentette, hogy elfogadja az előadói tisztelet.

Litvinov ama nézetének adott kifejezést, hogy az előadói jelentés gyakran ítélet-jellegű, mire az elnök megnyugtatta, hogy a jelentést nyilvános ülésen tárgyalják le, tehát annak semmiképpen nem lehet ítéleti jellege. A tanács ezután egyhangúlag elfogadta az elnöki javaslatot és Titulescu külügyminisztert jelölte ki a konfliktus ügyének előadójának, míg mellette a dán és svéd delegátusok működnek.

A keletafrikai olasz hadjárattal kapcsolatos nemzetközi helyzet meglepetéseként kiderült, hogy valóságos hálózata alakult ki a kölcsönös támogatási egyezményeknek a Földközi tengeri ellenségeskedések esetére. Genfi hír szerint, Olaszország erélyes lépésre készül a Földközi-tengeri angol flottamozdulatok miatt. A Földközi tengeri kölcsönös segélynyújtási egyezmény ügyében egyébként újabb érdekes esemény történt.

A román és a csehszlovák kormány egyeztetést intézett a 18-as bizottság elnökéhez Vasconceloshoz és közölték vele, hogy kisanant harmadik tagállamának, Jugoszláviának példájára, ők is csatlakoznak a Földközi tengeri egyezményhez.

zunk-e a román iparhoz és vajjon nem a román ipart fejlesztjük-e, amikor dolgozunk?

Végül azt javasolta, hogy tiltakozzanak az ellen, hogy az Ipartestületek vagyona a munkakamarákra ruházzák és egyhangúan kériék azt, hogy a kisiparosságot vonják ki a munkakamarákból és létesítsenek számára önálló kézműipari kamarákat.

A következő felszólaló, Vulcu Maxim ipartestületi elnök az inas-, a segéd- és mestertervizgákkal kapcsolatos sérelmeket ismertette és kifogásolta, hogy a tervezet az új illetékek egész seregét vezeti be, majd pedig annak szükségességét hangoztatta, hogy az ipari szindikátusokat felelessék.

Moskovitz Izidor annak káros voltára világított rá, hogy az ipari megmozdulásokba politikát kevernek és nemzetiségi szempontokat tartanak szem előtt. Ő is az önálló kézműipari kamarák mellett foglalt állást, de ugyanakkor arra is rávilágított, hogy ezek mellett továbbra is működniök kellene az ötvenesztendősi ipartestületeknek. Govits István szintén az ellen beszélt, hogy nemzetiségi szerinti csoportokra osszák az iparosságot.

Utána Gabos Jenő dr. jogi szempontból világított rá a tervezet egyes pontjaira és magyarázta meg azok lényegét, majd pedig Adoc Axentie annak a nézetének adott kifejezést, hogy kériék a kormányt arra, hogy a kereskedelemügyi minisztérium által már régebben elkészített ipartörvénytervezetet szavazzák meg és foglaljanak állást a kézműveskamarak mellett. Rada Ioan, Lakatos Mihály, Takáts István felszólalásai után

A közgyűlés egyhangúan az ipartörvénytervezet ellen és a kézműveskamarak mellett foglalt állást,

majd pedig megbízta Coroban Stefant, hogy Arad öSSIParosságának nevében a bucaresti-i kongresszuson ennek a határozatnak szellemében szólaljon fel.

A Charming Prince Keletafrikában

*

1928. szeptemberében a „Kaiser I. Hind“ hajó fedélzetén a walesi herceg keletafrikai vadászutjára indult. Az utról naplófeljegyzéseket készített. Most, amikor a walesi herceg VIII. Edward néven Anglia uralkodója, kétszerezes aktualitással bír a keletafrikai ut egyes részeinek az ismertetése, annál is inkább, mert a herceget 1928-ban a most elhunyt V. György súlyos betegségének híre szűntette vissza Afrikából.

1928. szeptemberében a „Kaiser I. Hind“ hajó fedélzetén előkelő társaság indult a marseillei kikötőből az afrikai partok felé. A társaság központjában az a feltűnően szőkehajú, pirospozsgás, mosolygósarcu, izmos férfi állott, akit azelőtt és azóta is oly gyakran lehetett látni képeslapokban, vagy hangosfilmhirdetők képei között. A walesi herceg indult el keletafrikai vadászutjára. A herceg naplót vezetett az utról, a napló alapján könyvet is adtak ki. Az utinapló egyes részletei élénken visszatükrözik ennek a rokonszenves, minden iránt érdeklődő férfinak az egyéniségét, aki ma az angol világbirodalom uralkodója.

A keletafrikai ut első afrikai állomása a keniai Mombassa kikötő volt. Vasárnap a két herceg (a trónörökös társaságában ott volt a gloucesteri herceg is) istentiszteleten vett részt. Amikor kiléptek a templomból a kormányzó egy nagyon öreg bennszülöttet vezetett a herceg elé „Wellington“ néven mutatta be és régmúlt idők tanujának nevezte. Kisült, hogy „Wellington“ tulajdonképpen Csumának hívták, a tragikus sorsú angol felfedező, Livingstone egyik szolgája volt. A felfedező Észak Rhodéziában halt meg és két szolgája, Csuma és Szuzi holttestét bebalzsamozták, faháncshengerbe tették, egy rudhoz kötötték és hétszáz kilométeres uton a tengerpartig vitték. Csumát úgy látszik tette feletti elismerésként nevezék el Wellingtonnak. Az öreg Wellington most pislogva nézett jobbra-balra, mint valami ráncosképu majom és csak akkor derült fel kissé az ábrázata, amikor a herceg kezétfogott vele.

Nairobiában, Kenia fővárosában zászló és lobogóerdő körében, tarka tömeg fogadta a herceget, az emelvényen negyven törzsfőnök helyezkedett el tarka díszben. A kormányzó hivatalosan üdvözölte a fenségeket, utána a gyarmati főtitkár olvasott fel üdvözlő beszédet. Másnap vagy kétezer törzsfőnök gyűlt össze, majd zenekar és skót dudaszó mellett felvonult a kenyai bennszülött ezred. A trónörökös szemlét tartott, négy bennszülött tisztnek személyesen nyújtotta át a kitüntéseket, Okoth főnöknek pedig a királyi ezüst érdemrendet, amelyet a világháború alatt egyenesen a törzsfőnökök részére alapítottak. Bemutattak őfelségének néhány főnököt, többek között Mumit, északi „Kirovanda“ öreg tejedelmét, akinek neve soká fog elni Keletafrika történelmében, mert elősegítette az Ugandába vezető ut megnyitását. A herceg minden bemutatottal kezétfogott és mindegyiknek az az ajándékkal kedveskedett, amelyet a legértékesebbnek tekintettek: késsel felszerelt övet adott nekik. A főnökök jórésze még soha nem járt Nairobiában és nem látta a fehér civilizáció alkotásait. Ki mondhatná meg, mit gondoltak minderről és a barátságos szőke fiatalemberről, aki megajándékozta őket?

Kiyoga tul afrikai védett terület következik. A védett terület Afrikában valóságos ósparadicsom, ahol a vad csordákban, csapatokban kóborol, mert pusztítása itt tilos. Csakhogy a Kiyoga fele vezető út mentén egész sor falu van és a kisbirtokosok földjét állandóan feldulják az elefántok, amelyek mindig hajlandók kis kirándulást tenni az erdőségből holmi jóféle lisztes kalász kedvéért. Helyénvalónak látszott tehát az elefántok számának megriktitása és ebben a herceg is segítkezett. A herceg első elefántja „65 fontos“ volt. Az elefántot ugyanis az agyarak sulya szerint jelzik. Az elefánt elejtése után egy nappal történt, hogy megreccsent a bozót és alig tíz yardra a vadászoktól iszonyu fivöltés hallatszott. A herceg közvetlen közelében egy magasraemelt ormányu, felbőszült elefánt jelent meg. Nincs ijesztebb látvány, mint amikor az ember egy elefántormányt lát a feje fölé emelkedni, amikor erre nincs elkészülve. A herceg ereiben is megfagyott a vér. Szerencsére a társaságában lévő Paersonnak volt annyi lélekjelenléte, hogy felelőssége tudatában jobbkezevel kegyetlenül nagyott taszított a hercegen, aki a lökéstől hátrátáncorodott a tövises bozótba, de ugyanekkor ezzel a veszélyen kívül került. Pearson és Salmon, a rutinos afrikavadászok azután közvetlen közelből pihetetlen gyorsasággal

RHEUMA

„Amióta Sloan's Linimentet használok, nem szenvedek többé — csodálatos gyógyszer“

A SLOAN'S egyszeri használata már azonnali megkönnyebbülést okoz. Ezren és ezren tartanak állandóan maguknál SLOAN'S-t, hogy azonnal megszüntethessék a merev ízületek és a fájdalmas izmok okozta fájdalmakat. Rheuma, derékfájdalom, ischiás, mellifájdalom, ficamodások, zúzódások és bármilyen izom-fájdalom ellen használjon SLOAN'S LINIMENT-et.

Ha ideg-, izom- vagy bármilyen egyéb fájdalom kínozza, használjon SLOAN'S LINIMENT-et. A fájdalmat ott kell megtámadni, ahol érezhetővé válik. Nincs annak értelme, hogy az egész szervezetet gyógyszerekkel elhalmozzuk. A SLOAN'S LINIMENT könnyen behatol a szövetekbe, felmelegíti és csillapítja a szöveteket és idegeket és eloszlatja a fájdalmat kiváltó vértörlést.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

SLOAN'S LINIMENT MEGSZÜNTET MINDENNYIU FÁJDALMAI

EGY ÜVEG RÉGI ÁRA 75 LEI
MOSTANI, REDUKÁLT ÁRA 60 LEI

Huszonhat aradmegyei „reszketős“ bűnpöre az aradi törvényszék előtt

Felmentették a vádlottakat, de Stroescu elnök megintette őket, ne hagyják magukat a jövőben tévutra vezetni

Az ugynevezett pentakosztalista, azaz „reszketős“-szekta huszonhat tagja került ma az aradi törvényszékre vádlottként. Nicula Pavel és huszonöt társa, mind cinte-i földműves titkos összejövetel rendezett egy curtie-i házban, azonban a csendőrség rajtukötött és miután a szekta működését a törvény tiltja, bűnvádi eljárás indult a huszonhat gazda ellen. A tárgyalásra beidézték többek között egy másik gazdát is, akiről kiderült, hogy vezetője a pentakosztalistáknak, mire Gitta Augustin helyettes főügyész kérte, hogy az iratokat küldjék vissza az ügyészségnek, mert a vallomások alapján ellene is bűnvádi eljárást indít.

A törvényszék első szekciójának Stroescu-Simionescu-tanácsa tárgyalta az ügyet és a tárgyalás során kiderült, hogy a titkos szekta tagjai rendkívül keveset tudnak arról, mi is a szekta célja, sőt maguk a vezetők sem tudtak kellő felvilágosításokkal szolgálni a bíróságnak. A vádbeszéd után a bíróság tanácskozássra vonult vissza, majd az elnök kihirdette az ítéletet, amelyben felmentette a vádlottakat. A bíróság — mondotta Stroescu elnök — tekintetbe vette a vádlottak büntetlen előéletét, valamint azt a körülményt, hogy félrevezetett emberek, akik nem voltak tisztában azzal, hogy tévutra vezették őket. Az ítélet kihirdetése

után rövid beszéddel fordult a felmentettekhez, akiket arra intett, maradjanak meg az elismert egyházakban és ne kreáljanak új szektákat, amelyeket maguk sem értenek meg. Rámutatott arra, hogy mindenki megtarthatja hitét az elismert egyházak keretében is és felhívta őket, térjenek vissza egyházaikhoz és ne engedjék meg, hogy olyan emberek vezessék őket hit tekintetében, akik erre semmiféle rátermettséggel nem bírnak. Stroescu elnök szavai látszólag mély benyomást gyakoroltak a földművesekre. Az ügyész az ítélet ellen felbuzdulást jelentett be.

Városi Színház

MA, pénteken

d. u. 8 órakor

d. u. 6 órakor

Katz bácsi

ÉRETTSÉGI

Zenés vigjátékujdon-ság.

Vigjáték-száger.

este 9 órakor

Leányálom

Francia operettujdon-ság.

Szigoruan csak felnőtteknek.

három golyót röpitettek a hatalmas elefánt fejébe. Csak hajszálon mult, hogy nem történt szomorú tragédia.

November 27-én Kondoában kábelsürgöny várta a herceget, Londonból érkezett és olyan codeval volt írva, amelyet sem a herceg, sem a vele levők nem ismertek. A bizonytalanságban, vajon mit rejthet ez a képtelen távirat, volt valami baljóslatu és kétségbeejtő. A herceg aggódva és bosszankodva a legnagyobb gyorsasággal Dodomába rohogott, ahol már sürgönyök várták, a miniszter-elnök, Halsey tengernagy és Sir Godfrey Thomas

sürgöneyei. A Buckingham-palotából rossz hírek érkeztek a király egészségéről és a híreket tartalmazó burkolt szavak leplezgető célzata még rosszabb színben tüntetett fel mindent. Őfelségének haladéktalanul vissza kellett térnie Londonba. A vonat szinte megállás nélkül száguldott Dar Szelámig, ahonnan az Enterprise hajó fedélzetén Angliába utazott. Azóta még többizben ellátogatott Afrika földjére a walesi herceg, akinek életéből most már végérvényesen eltűnt az afrikai vadászkalandok aranyszabadsága, hogy helyet adjon a kormányzás komor gondjainak.

A nemzet halottjaként temették el Ciorogariu oradeai püspököt

— Balan metropolita hat püspökkel végezte a gyászszertartást —
A kormány képviseletében Lapedatu és Anghelescu miniszterek vettek részt a temetésen

Oradeáról jelentik: Impozáns részvét közepette kísérték utolsó útjára Ciorogariu Roman oradeai görög keleti püspököt. A szerdai napon Lapedatu kultuszminiszter telefonon közölte az egyházközséggel, hogy a kormány a nemzet halottjának tekinteli Ciorogariu püspököt és nemzeti dísztemetést rendelt el számára. A városban nagy előkészületek folytak a temetésre, miután Oradea impozáns módon akarta nyilvánítani kegyeletét a köztiszteletben állott főpap emléke iránt. Popovici Valer dr. rendőrkvesztör kérésére csütörtökön este a gyász jeléül nem volt zene a kávéházakban és vendéglőkben.

A temetésre Oradeára érkezett Balan metropolita öt püspökkel és így Andrei Magier aradi püspökkel együtt hat püspök vett részt Ciorogariu Roman temetésén. A kormány képviseletében Lapedatu kultusz- és Anghelescu közoktatásügyi miniszter jelentek meg a végüliszességen. Csütörtök reggel kilenc órakor a püspöki palota házikápolnájában beszentelték a koporsót, majd gyászmisést tartottak, amelyen az egyházmegye valamennyi egyházközségének papja részt vett. A szertartást a metropolita hat püspök és számos főpap segédletével végezte. A szertartás és beszentelés után az elhunyt püspök földi maradványait átszállították a templomba. A rokonságon, főpapságon és a kormány képviselőin kívül Oradea és Bihormegye összes katonai és polgári hatóságai és előkelőségei, az iskolák, azonkívül sok ezer főnyi gyászoló közönség kísérté utolsó útjára Ciorogariu Roman püspököt. A tulajdonképpeni gyászszertartás délelőtt tízenegy órakor folyt le és ez alkalommal számosan bucsuztatták a gyász és részvét megindult szavaival a főpapot, akinek sokévtizedes odaadó munkásságát méltatták. A szertartás után a templom hajójának kriptájában helyezték örök nyugalomra a püspököt.

Felbontották Ciorogariu Roman püspök végrendeletét, amelyben arra kéri a gyászoló-

kat, ne tegyenek ravatalához koszorukat, hanem az erre szánt pénzt adják inkább a szegényeknek. A püspök vagyonát részben az egyháza, másrészen fivérére és nővérére hagyta, míg egy 400 ezer leies alapítványt létesített a szegénysorsu teológiai hallgatók számára. A végrendelethez képest jótékonycélra adtak nagy összegeket az egyes hatóságok és előkelőségek koszorumegváltás címén. Andrei Magier aradi püspök 2000 leit, Aradvárosa 2000 leit és az aradi görög keleti egyház 2000 leit adományozott koszorumegváltásként jótékonycélra.

A kormány nem tűri a rohamosztatok működését

Fransovici közlekedésügyi miniszter nyilatkozata — A kormány mindenképpen megőrzi a rendet a mehedinti-megyei választásokon

Bucurestiből jelentik: A belügyminiszterhez közelálló körökben úgy tudják, hogy a különböző politikai pártok által alakított ugynevezett rohamosztatok további működését nem tűri a kormány. A belügyminiszter előbb barátságos uton igyekszik rávenni a pártokat ezeknek az alakulatoknak a feloszlására és ha ez a kísérlet nem járna eredménnyel, úgy a törvény teljes szigorát fogják alkalmazni.

A mehedinti-i választásokkal kapcsolatban Fransovici közlekedésügyi miniszter, a mehedinti-i liberális tagozat elnöke, érdekes nyilatkozatot adott az Adeverulnak. A közlekedésügyi miniszter rámutatott arra, hogy a kormány miért nem állított jelöltet ezen a választáson. A miniszter szerint a kormány a maga részéről akkor sem jelöltetett senkit,

amikor a nemzeti-parasztpárti Radulescu Mehedintit szenátorra választották. Ha akkor volt ok arra, hogy a liberálisok ne állítsanak jelöltet, úgy a mostani körülmények között, Vorvoreanu képviselő meggyilkolása után ez az ok még inkább helyénvaló.

— A kormány mindenképpen megőrzi a rendet a mehedinti-i választásnál, ahol — ismételt hangsúlyozom, mondotta a miniszter — a kormány a legteljesebb semlegességet kívánja tanúsítani. Ami az incidensek elkerülését célzó óvintézkedéseket illeti, máris 500 csendőrt vezényeltünk a megyébe és ezeknek a számát valószínűleg ezerre emeljük. Azt is kijelenthetem, hogy a magam részéről utasítani fogom a párthiveket, hogy tartózkodjanak a szavazástól. Azt hiszem, hogy a választás időpontjának elhalasztásával a kedélyek le fognak csillapulni.

Ujra megindul a pereskedés a 150.000 leiért vásárolt ingatlan körül

Megérkezett Aradra a budapesti bíróság ítélete, amelyben Czukor Jánost háromhavi börtönre ítélte okirathamisításért — Furcsa bonyodalmak a Czukor-Zsédely-ügyben

Talán egyetlen aradi ingatlanvásárlás körül sem keletkezett annyi bonyodalom és per, mint néhai Czukor László, volt aradi fakereskedő Regele Ferdinand 51. számú ingatlanánál. A volt aradi fakereskedő ingatlanát, amely körülbelül egy millió leit ér, fia, Czukor János egy Teftert Károlyné nevű uriaszony nevére íratta át, anélkül, hogy az illető tudott volna erről. Sőt — mint később megállapítást nyert — négyzben történt átírás, teljesen szabályszerű módon, úgy hogy körülbelül 40 ezer leit illetéket fizettek le ezért a hivatalos aktusért. Egyetlen egyszer sem tudott azonban erről az állítólagos új tulajdonos, Czukor János utolsó útjára ismét Tefterné nevére írta, majd

eladta a milliós értékű ingatlant Zsédely Istvánnak, az aradi Dacia-kávéház egyik tulajdonosának 150 ezer leitért. Egy évvel később, 1931-ben néhai Czukor László tudomást szerzett arról, hogy házat eladták, mire pert indított a bíróságnál és kérte a telekkönyvi bejegyzés törlését, azzal az indoklással, hogy a különböző tranzakciókról és eladásokról nem tudott. A per javában folyt, amikor Czukor László meghalt, a per tárgyát azonban eladta leányának, Beck Sándorné magyarországi ur-

asszonynak, aki folytatta az eljárást. Hónapok mulva Czukor János közölte Zsédellyel, hogy sikerült rábeszélnie nővérét a per beszüntetésére és megállapodott a kávéháztulajdonossal, aki egy erről szóló közjegyzői okiratért 30 ezer leit ígért. A közjegyzői okiratot meg is kapta és ellenértékét három hónapban fizette ki. Czukor pedig a bonokat továbbadta a kávéház egyik főpincérének. Zsédely a közjegyzői nyilatkozat alapján a pert beszüntette. Később kiderült, hogy ez a nyilatkozat hamis volt és Beck Sándorné bünvádi feljelentést tett öccse ellen, akit Budapesten letartóztattak és — mint annakidején megírtuk — barátnőjével együtt 3—3 havi börtönre ítélték. A magyarországi uriaszony most elküldte Aradra a budapesti törvényszék ítéletét, amely hamisnak mondotta ki a közjegyzői okiratot és kérte a bíróságot, semmisítse meg a pert beszüntető végzést, amelyet hamis okirat alapján hozott meg. A törvényszék január 29-ikén tárgyalja az érdekes ügyet. Zsédely István most nemcsak a bon jelenlegi tulajdonosával, hanem Beck Sándornéval kerül újra perbe és előreláthatólag az ügy különböző bonyodalmait még sokat fogják az egyes fórumokat foglalkoztatni.

A háziasszony jó tanácsa!

Nemcsak háztartását látja el gondosan, hanem azt is tudja, hogy rheuma és ischias ellen a természet a

PÖSTYÉNI ISZAPKÚRÁVAL

a legjobb gyógyszer adja. Házikurahasználata izzapkocka vagy kész kompressz mindenütt kapható.

Minden gyógyszerárban és drogériában kapható

CENTRAL 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órák Premier!

Renate Müller — Gustav Fröhlich nagy szerelmi filmje

Ha ketten szeretik egymást... (Liebesleute)

CORSO 3, 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órák Jegyelővét!

WALTER REISCH nagy sikert aratott vigjátéka

Epizód

Paula Wessely, Karl Ludwig Diehl, Otto Tressler

SELECT d. e. 11 $\frac{1}{2}$, d. u. 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órák

Titkos szolgálat

Az oroszországi angol háborús kémiszolgálat történetéből.

Kay Francis, Leslie Howard

URANIA d. e. 11 $\frac{1}{2}$, d. u. 3, 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órák

A kínai papagály

WARNER OLAND kitaláló detektív műve.

H I R E K

Milyen férfi tetszik a mai nőnek?

A nők izlése lehet bizarr, logikátlan, szeszélyes és változó, de tagadhatatlanul mindig van benne némi reális érzék. Ezért érdekes ötlet volt Charles Randolph amerikai írótól, hogy körkérdés-sorozatot intézett 45 fiatal hollywoodi leányhoz, annak megállapítására, milyennek képzik el az igazi férfit.

A körkérdésre számtalan válasz érkezett, amelyekből kitént, hogy a fiatal leányoknak legjobban azok a férfiak tetszenek, akik „híresok”, akár boxbajnokok, akár filmszínészek. Tetszenek továbbá az „érdekes megjelenésű” dereshajú férfiak, akiknek külseje első pillantásra elárulja a gavallér protektort. Ellenállhatatlan hatással vannak a nőkre a „boldogtalan, zúrkózott természetű férfiak, akiknek tekintetéből a szedett lélek kiált segítségért”. „Az ilyen férfiak nagyon hálásak tudnak lenni, ha egy gyöngéd nő szív feléjük nyújtja a vigasztalás aranyserlegét” — írta egy költői lelkületű, de minden bizounyal bő tapasztalatokkal rendelkező bakfi. Tetszenek a nőknek a nagykoncepciójú üzletemberek, technikusok, nagyvállalkozók, ha kitartó munkával megalapították tekintélyüket. A művészek csak akkor, ha már hírnevet szereztek maguknak.

Ezzel szemben semmi reményük nem lehet az életben halkezesnek vagy pechesnek bizonyult üzletembereknek, az állásnélküli feltalálókknak, a leépitett kisexisztenciáknak, azoknak a férfiaknak, akik ingujszorított viselnek, rossz vicceket mesélnek, szírosóllik a levest és mások jelenlétében logat piszkálnak.

Az európai nő izlése sok tekintetben igényesebb s kifinomultabb, de az európai viszonyok sokkal több megalkuvásra készítik a leányokat s így kialakul a fiatal leány lelkében az ideál, aki külsőleg Ramon Novarrohoz hasonlít, de olyan szellemes mint Bernard Shaw és olyan elegáns, mint a wales herceg volt. Miután néhány évi keresés után a fiatal leány belátja, hogy az elképzelt ideál csak az amerikai romantikájú filmek gicceses hápy endjaiban kéri meg a szegény polgárlány kezét, képzeletében az igazi férfi alakja egyre reálisabb és szürkébb színezetet nyer. Néha a főgimnázium számtanárára hasonlít, néha a malomigazgatósági főkönyvelőhöz, esetleg egy terebélyes középkori, de annál megbízhatóbb kereskedő alakját veszi fel.

Egy okos és tapasztalt hölgy a következő tízparancsolatot állította fel a nők számára: Mindig olyan férfit szerezz, aki nemcsak szerelmét, hanem nevét és vagyonát is hajlandó a lábad elé rakni. A férfi legyen elég csunya ahhoz, hogy más nők szemét ne vessenek rá. A férfi legyen féltékeny, de mindig másra, mint akire oka lenne.

Mindent összevéve, az a férfi tetszik legjobban az európai leányknak, aki szerelmét az anyakönyv előtt is hajlandó hitelesíttetni. (—)

— **HIDEGEBB LESZ.** Élénk keleti szél, több helyen újabb eső, a hegyeken hó. A hőmérséklet további csökkenése várható.

— **AZ ARADI KÖZLÖNY LEGKÖZELEBBI SZÁMA** a pénteki egyesülési ünnep miatt vasárnap reggel a szokott időben jelenik meg.

— **ZÜRICH ZÁRLAT:** Páris 20.26, London 1520 és fél, Newyork 306 és fél, Milánó 24.50, Amszterdam 208.60, Berlin 123.60, Belgrád 700, Prága 12.73, Varsó 57.90, Bucuresti 2.50.

— **Ünnepl Tedeum Aradon.** A pénteki Egyesülési ünnep alkalmából az aradi görögkeleti katedrálisban délelőtt Tedeum lesz, amelyet fényes papi segédlettel celebrálnak. A hatóságok az istentiszteleten képviseltetik magukat.

— **Iskolai ünnepségek az egyesülés napján.** Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi miniszter intézkedése folytán január 24-én, az egyesülési ünnepén az ország valamennyi tanintézetében ünnepélyeket rendeznek. A tanárok előadásokat tartanak a diákságnak a nap jelentőségéről.

— **Kisiklatták a valparaisoi gyorsvonatot, 19 halott.** Valparaisoból jelentik: A gyorsvonat tegnap este fél 10-kor, 14 mérföldnyire a fővárostól kisiklott és a 17 méter magas töltésről alázuhant. A gyorsvonat csupán 3 személykocsiból állt, a vagonok azonban teljesen pozdoriává zúzódtak. Tizenkilenc utas azonnal meghalt, harmincnégyen olyan súlyosan megsebesültek, hogy felépülésük bizonytalan. A kisiklást merénylet okozta. A síneket összekötő csavarokat bűnös kezek eltávolították. A szerencsétlenséget követő pánik során a halottakat és sebesülteket kirabolták.

— **Rudyard Kipling temetése** Londonból jelentik: Ma helyezték örök nyugalomra előkelő pompával Rudyard Kipling, a nagy költő hamvait. A westminsteri székesegyház ugynevezett költők szegletében folyt le a gyászszertartás fényes keretek között. Az apácák fehér selyemruhában vették körül a ravatalt. Rudyard Kipling koporsóját Thomas Hardy, a nagy regényíró sirja mellé helyezték. A gyászleplet Baldwin miniszterelnök, a kormány nevében. Keyes tengernagy, Montmogery Massinberg tábornagy és James Barrie híres angol író vitték.

— **Beszüntették az előadásokat a spanyol egyetemen.** Madridból jelentik: Valamennyi spanyol egyetemen tovább tartanak a diákzavargások és a legtöbb főiskolán beszüntették az előadásokat. A diákság általános sztrájkkal kíván tiltakozni a barcelonai egyetemen megnyilvánuló szeparatista mozgalom és a marxista tanok ellen. Az egyesült diákszövetségek felszólították tagjaikat, hogy egész Spanyolországban addig folytassák a sztrájkot, amíg a katalán egyetemi problémát meg nem oldják, a marxista diákokat, továbbá az ovidioi és madridi egyetem rektorait el nem bocsátják és a közoktatásügyi miniszter le nem vonta magatartásának következményeit.

Edes a bosszu!

Londonból jelentik: Az egyik angol lelkész a napokban gyorsajtás miatt idézést kapott a bíróságra. A bíró előtt arra hivatkozott a lelkész, hogy nem hajtott gyorsabban harminckilométeres sebességnél. A rendőr viszont, aki a feljelentést megtette, azt állította, hogy a lelkész legalább ötvenkilométeres óránkénti sebességgel vágta. A bíró kissé nehéz helyzetben volt és ezért megkérdezte a vádlottat, hogy nem haragszik-e valamiért rá a rendőr? A lelkész a következőként válaszolt:

— *Nem hiszem, hogy haragszik rám a rendőr, igaz ugyan, hogy három évvel ezelőtt én eskettem meg a feleségével.*

A bíró nem szólt semmit, a rendőr sem. Az ítélet végül is egészen jelentéktelen pénzbüntetésre szült.

— **Január 31-re tüzték ki Wiesenmayer Vilmos simandi földbirtokos bűnyüének tárgyalását.** Az aradi törvényszék második szekciója csütörtökön tüzte ki Wiesenmayer Vilmos simandi földbirtokos ismeretes ügyének főtárgyalását. A földbirtokos ügyét január 31-ikén tárgyalja a törvényszék, amely előtt gyilkosság kísérletének súlyos vádjával terheltlen áll a birtokos. A védelem bizonyosra veszi, hogy a főtárgyaláson sikerül bebizonyítani, hogy a verekedésben semmiféle aktív szerepet nem játszott a földbirtokos és hogy nem lőtt rá a feljelentőre. A főtárgyalásra számos tanut idéztek be.

— **A Semmitőszék véglegesen rehabilitálta Neuländer Elemér aradi szücsöt.** Ma tárgyalta Bucurestiben a Semmitőszék Neuländer Elemér ismert aradi főtéri szücs perét. Mint emlékezetes, évekkel ezelőtt tűz keletkezett a szücs műhelyében és nagyértékű prémekek égtek el. A tűz következtében bűnvádi eljárás indult meg Neuländer ellen, akit azonban minden fórum felmentett. Végso fokon került az ügy ma a Semmitőszék elé és a tárgyaláson dr. Hoffmann Lajos aradi ügyvéd személyesen jelent meg. Csütörtökön, a délutáni órákban megérkezett az aradi ügyvédi iroda címére a távirat, amely közölte, hogy a tárgyalás eredményeképpen a legfelsőbb bírói fórum is felmentette az aradi szücsöt.

Udvari „zene”

— *Mi az, mit csinál maga ott lenn...?*
— *Munkánélküli karmester vagyok kérem...*

Az ember szivesebben egészséges és gazdag, mint szegény és beteg.

Ezzel az aranyigazsággal kezd levelét dr. M. B. földbirtokos. Majd így folytatja: „Nálam meg volt az előfeltétele annak, hogy teljesüljön ez a közhelyszerű igazság és ha az általam jelenleg használt „GASTRO D” gyógyszert 10 évvel ezelőtt feltalálták volna, egészségben és jólétben telt volna el eddigi életem is. 10 évig szenvedtem gyomor- és bélgyógyászatban, az utolsó években már mindent kihánytam. 16 kilót fogytam, a szenvedés úgy megöregített, hogy 34 évem darára 50 évesnek néztem ki. Apámtól örökölt szép vagyonom majdnem ráment kinzó betegségem kezelésére. Már felhagytam minden reménnyel, mikor egy barátom felhívta figyelmemre az amerikai gyógynövényből készült „GASTRO D” nevű gyógyszerre, amitől ő is meggyógyult. S mostan — 3 hónapi kezelés után — örömmel közlöm, hogy teljesen meggyógyultam, ingerlékenységem megszűnt, teljesen nyugodt vagyok, visszanyertem munkaképességemet és ezzel családi boldogságom is visszatért. Örök hálára vagyok kötelezve a Császár Gyógyszertárnak: Bel-földi osztály: Bucuresti, Calea Victoriei 124., mely a „GASTRO D”-t 130 lei utánvétellel küldi.

— **Az újságról szabadjegyek kiosztása.** Bucurestiből jelentik: A CFR illetékes osztálya a mai nappal megkezdte az újságról szabadjegyek kiosztását.

— **Volt aradi vezérigazgató peresített nyugdíja.** Weissenburger Nándor, a Banati Bankegyesület volt vezérigazgatója pert indított volt intézete ellen, amelytől nyugdíját követelte. A vezérigazgató 1931-ben távozott állásából, de előzőleg megegyezés jött létre közte és a pénzintézet között, amely szerint havonta 20.000 lei nyugdíjat kap. 1933-ban a nyugdíj összegét újabb megegyezés alapján 12.000 leire csökkentették és ezt az összeget az elmúlt év április 20-ig havonta rendszeresen kapta is. Azon a napon azonban megjelent a hitelélet élenkítésére vonatkozó törvény és a bank a törvény egyik szakaszára hivatkozva, 4800 leiben állapította meg a nyugdíjat. Az ügy végül is a járásbíró elé került és Budescu járásbíró helyt adott Weissenburger keresetének és utasította a bankot, hogy fellebbezésre való tekintet nélkül folyósítsa 1934. április elsejétől kezdve az elmaradt havi 7200 lei tőkét, annak kamatait és térítse meg a költségeket.

— **Váratlan fordulat egy orvosnő perében, aki pófonnal halálba kergette társnőjét.** Bucurestiből jelentik: Annakidején részletesen beszámoltunk arról a feltűnéstkelítő ítéletről, amelyet Lucia Borcea dr. orvosnő ügyében hozott a iasi-i törvényszék. Borca doktornő, a iasi-i „Maternitate” kórház gondnoknője szóváltás után arcultította dr. Gârneată orvosnőt, aki a sértés okozta bánatában öngyilkos lett. Lucia Borcea dr. mielőtt azt a kártérítési pert, amelyet az öngyilkos nő férje indított ellene, letárgyalták volna, kérvényt adott be a Semmitőszékhez, amelyben kérte a per áthelyezését a iasi-i bíróság elfoglaltsága címén. A gondnoknő azt állította, hogy a közhangulat ellene volt. A kártérítési pert időközben letárgyalták és a vádlott nőt egyhavi fogházra és egymillió lei kártérítésre ítélték.

— **Asztma és szivbetegség, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, a bőr megbetegedései és furunkulózis eseteiben a mindig kellemes hatású természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja s a gyomor és belek működését kitünően szabályozza. Az orvosok ajánlják.**

— **Kínai titkos szervezet meggyilkolt egy konzulátusi tisztviselőt.** Tokióból jelentik: Santung közelében, Szatau kikötővárosban meggyilkolták a japán konzulátus egyik hivatalnokát. A gyilkosság körülményeiről Tokióban még semmi biztosat nem tudnak, de azt sejtik, hogy a gyilkosságot valamelyik japánellenes kínai szövetség egyik tagja vagy tagjai követték el. Az új „incidens” ismét izgalmat keltett Japánban és különösen feltűnt, hogy a hír vétele után a japán hadügyi kormány egy cirkálót küldött Szatau kikötőbe. Azt hiszik, hogy ez a politikai színezetű gyilkosság ismét alkalmat ad Japánnak arra, hogy Kína ügyeibe beleavatkozzék.

— **A Bridgeszövetség értesíti b. tagjait,** hogy január 24-én, pénteken este 9 órai kezdettel az „Olympia PTT” klub a szövetség tagjait vendégül látja. Ezen est keretében gyakorló-estét tartunk.

Az aradi ügyészségnek is jelentést tettek a titokzatos pancotai rablótámadás részleteiről

Az ügyészség minden irányban elrendelte a vizsgálat lefolytatását — Aradi Biztosítási tisztviselő érdekes vallomása — A rejtélyes kistermetű ismeretlen

Nagy feltűnést kellett az Aradi Közlöny mai cikke, amelyben a titokzatos pancotai rablótámadásról és annak meglepő fejleményeiről számolt be. Az ügy rejtélyeinek tisztázása még nem sikerült, bár sok homályos körülményre sikerült már fényt deríteni azoknak a hatóságoknak, amelyeknek kezében a sok titokkal teli ügy fekszik. Pascoi Ioan, aki — mint ma megírtuk — egy ismert pancotai orvos alkalmazásában áll, ragaszkodik ama vallomásához, hogy banditátámadásnak esett áldozatul és az egyik tettest — azt, aki rálött — alacsony embernek írta le. Miután a vallomás további részében ismételtén leszögezte, hogy feltartotta kezét és úgy lötték keresztül egyik tenyerét, a megtalált golyók állásából kiderül, hogy

körülbelül három méter magas férfinak kellett volna lennie annak, aki a Pascoi által leírt helyzetben a lövést leadta, csakis ilyen módon vált volna lehetségessé, hogy a golyó a lakás padlójába furódjon.

Pascoi Ioan vallomása másik részében több tannura hivatkozik, aki az általa említett alacsony férfit látta. Tényleg többen látták egy ismeretlen alacsony férfit a ház közelében, senkisé tudja azonban, kicsoda az illető és mikor távozott el arról a helyről, ahol látták. Az eddigi vizsgálat adatai teljesen kizárták azonban annak lehetőségét, — állapítják meg a vizsgálati akták — hogy a leírt alacsonytermetű, titokzatos ismeretlen a Pascoi által vallott helyzetben keresztüljuthatna az orvos szolgájanak tenyerét.

A nyomozás során rendkívül érdekes vallomást tett egy aradi biztosítási tisztviselő, Berkes, a Steaua Romana biztosítótársaság hivatalnokja elmondja vallomásában, hogy a biztosítás megkötése alkalmával beszélt Pascoi Joannel, aki megkérdezte tőle:

— Ha egy rablótámadás történik és én megsebesülök, akkor is jár a biztosítási összeg?

Berkes közölte, hogy a társaság ebben az esetben is kifizeti a biztosítást. A tisztviselő érdekes vallomását teljes egészében jegyzőkönyvbe vették. Amikor errenézve megkérdezték Pascoi Ioant, az beismerte, hogy hasonló értelmű beszélgetés folyt le közöttük, azonban kijelentette, hogy nem a Berkes által említett szavakat használta.

A vizsgálat egy újabb, érdekes körülményt állapított meg. Pascoi Ioan 1927-ben százezer leies biztosítást kötött az aradi Agronomus-intézettel. 1928-ban már súlyos baleset érte, leestett egy létráról és összezúzta bal kezét, azonkívül dobhártyája megrepedt. Az intézet a baleset után évenként kétezer leit fizetett Pascoinak, egészen 1931-ig, amikor teljesen felgyógyult. Körülbelül ugyanebben az időben fizette ki a Transylvania-biztosító az 50 ezer leies biztosítási díjat is, amelyről mai cikkünkben beszámoltunk.

A rejtélyes ügyről a pancotai csendőrség — amely lelkiismeretesen és hozzáértéssel folytatja a nyomozás nehéz munkáját — már jelentést is tett az aradi ügyészségnek, amely elrendelte a vizsgálat lefolytatását. Az akták egyrésze már az ügyészségen fekszik, az újabb vizsgálat eredményeiről szóló iratok azonban még a pancotai csendőrségen vannak, ahonnan előreláthatólag szombaton vagy hétfőn ter-

jesztik be Aradra és ekkor kerül sor arra, hogy az ügyészség a további eljárás tekintetében diszponáljon. Ugyancsak az ügyészség előtt fekszik dr. Ionescu Alexandru törvényszéki orvos hivatalos látlete is, amelynek pontos tartalma ezidőig még nem ismeretes.

Érdekes, hogy Pascoi kijelentette több ismerősének, hogy olyan információkat kapott, amelyek úgy tudják, hogy Bisorca Ioan, az aradi börtönben levő aradmegyei bandita beismerte, hogy Pancotan járt és ő követte el a Pascoi elleni támadást. A vizsgálat azonban megállapította, hogy ez a hír nem felel meg a tényleges helyzetnek, miután Bisorca ilyen támadást nem ismert be és semmitéle adat nem szól amellett, hogy egyáltalán járt volna Pancotan.

Az aradmegyei községben mindenesetre sokat beszélnek a december 14-iki rejtélyes banditátámadásról és annak következményeiről. Vélemények alakultak ki, nagy viták folynak róla, a község meglehetősen eseménytelen életében Pascoi ügye szenzációt jelent és most érdeklődéssel várják, mit derít ki a bünygyi vizsgálat a december 14-iki éjszaka titkaiból.

Marosi Rudolf.

Amíg a terv valósággá válik

Arad diszének tervezett tisztviselőtelep a legnagyobb elhanyagoltságban tengődik

— Nincs kövezés, hiányzik az aszfalt, a vízvezeték és nincs közbiztonság — Aradváros vezetőségének figyelmébe

A terv az volt, hogy ezen a helyen — a belváros és az Astra között — Aradnak egyik legszebb része épül fel: a tisztviselő-telep. Villa-sor, a villák mellett kertek, az uccák mentén fák, jól kövezett vagy aszfaltozott utak, tehát valóban olyan hely, amely megérdemli a tisztviselő-telep nevet.

Ez volt a terv.

A valóság pedig az, hogy a villák felépültek, tisztviselők, nyugdíjasok egy élet munkája révén megtakarított pénzüket a házépítésbe fektették és azt remélték, hogy békés, nyugodt otthonuk lesz. A villák felépültek, egyes helyeken kertek is vannak mellettük, de a többi, az hiányzik. Hiányzik a kövezés, hiányzik az aszfalt, hiányzik a megfelelő világítás, a vízvezeték és — amint a lakók panaszzolják — még talán a közbiztonság is hiányzik.

Aradváros vezetőségéhez a tisztviselőtelep lakói már ismételtén is memorandummal fordultak, de ezeknek a közbenjárásoknak nem volt eredménye. A tisztviselőtelep panaszainak felemlítése most annál is inkább időszerű, mert hiszen a közeli napokban kezdik meg a város jövő évi költségvetésének összeállítását és valóban helyénvaló lenne, ha ebből az alkalmából a tisztviselőtelepre, ennek a telepnek szükségleteire is gondólnának.

A tisztviselőtelep egyik legnagyobb panaszja a kövezés hiánya. Az utóbbi hetek esőzé-

sei feneketlen sártengerré alakították át a telepet és környékét. Járművel a tisztviselőtelep uccáin közlekedni nem lehet. A téli tüzelésre szükséges fának az egyes uccákba való beszállítása sziszifuszi munkát igényelt. Még átjáró sincs az egyes uccákban, hogy a lakók legalább az ucca egyik oldaláról a másikra kényelmesen tudjanak átmenni.

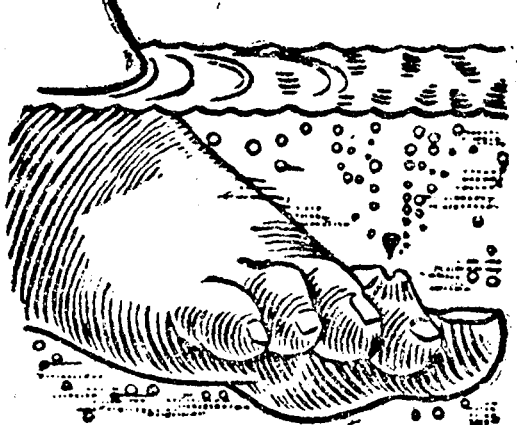
Egyik panaszja a tisztviselőtelep lakóinak az is, hogy bár a telep közigazgatásilag az első kerülethez tartozik, mégsem vonatkoztatják rá az első kerületre érvényes szabályokat. Egyes házakban öt-hat disznót, valamint negyven-ötven baromfit is tenyésztenek és ennek következtében nyáron a tisztviselőtelep büz lepi el. A tisztviselőtelep nem külváros, így tehát ilyen mértékben a baromfi- és sertés-tenyésztés itt nem lenne megengedhető.

Értesülésünk szerint a tisztviselőtelep lakói elhatározták, hogy felkeresik Bejan Romulus dr. rendőrkezeset, akitől azt kérik, hogy a tisztviselőtelepre is rendeljen ki rendőrőrszemeket.

Cotioiu Romulus dr. hazaérkezése után pedig felkeresik az átmeneti-bizottság elnökét, akinek felhívják figyelmét a tisztviselőtelep panaszaira és egyben azt kérik, hogy az új költségvetés összeállításánál a város vezetősége tartsa szem előtt ezeknek a panaszoknak orvoslását.

Ettől az oxigén fürdőtől megszűnnek a

TYÚKSZEMEJ

Tyúkszemek, melyek marnak, égnek és szűrnék, gyökereitől és mindenestől kiemelődnek ezután a gyógyhatásu, oxigén-tartalmu fürdő után. Fájdalom és veszély nélkül — elmúltak mindörökké. Tegyen egyszerűen Saltrates Rodellt a vízbe, míg az téjszerűen néz ki. Allítsa lábait ebbe a fürdőbe; a horzsolások meggyógyulnak, a duzzadások eltűnnek és a bőrkeményedések nem okoznak több kellemetlenséget. Saltrates Rodell minden gyógyszertárban, és drogeriában kapható. Az ára csekély.

Ma éjfélkor! Olimpia klubtagnak nincs szórakozási gondja! Ma éjfélkor!

Gábor Mara megismétli fellépését az Olimpia-klubban,

Pető Sándor kíséretében. Színház után minden klubtag ott legyen.

Bál után korhelyleves-különlegességek AUER étteremben. Reggelig nyitva

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A gyenge devizák forgalmának felszabadítása következtében huszonöt százalékkal csökkentek az árfolyamok

Jelentősen lecsökkent az importárak ára is a devizák kurzuseseése miatt — Megjavult a Jegybank és a felhatalmazott bankok deviza-inkasszója — Az exportörök többmilliárd értékű hátralékos exportdevizát szolgáltatottak be

Két héttel ezelőtt szabadította fel a Deviza Hivatal és a Banca Nationala a külföldi gyenge devizák és valuták forgalmát és — mint Bucurestiből jelentik — a Jegybank most hivatalosan nyilvánosságra hozta, hogy az eredménnyel megvan elégedve.

Az új külkereskedelmi és deviza-törvényrendelet alapján ugyanis a Jegybank megveszli a neki felajánlott összes erős devizákat és valutákat, de a gyengevalutájú országokét: Német-, Magyar-, Görög-, Bulgár-, Olaszország, Ausztria, Jugoszlávia devizáit csak kisebb mértékben vagy egyáltalán nem vásárolja meg az exportöröktől, hanem átengedi azokat a felhatalmazott bankoknak, amelyekből kizárólag az importörök veszik meg külföldi áruk kifizetése céljából. Az említett gyenge devizákat az importörök tulajdonképpen még így sem kapják kézhez, hanem a Banca Nationala-nál a javukra írják és ugyanott könyvelik át annak a javára is, akitől az importör árukat vesz.

A gyenge devizák szabad forgalma csak abban nyilvánul meg, hogy az exportörök a felhatalmazott bankoknál az importöröknek olyan áron adják el, amilyen a kínálat és kereslet alapján az ár kialakul.

Ez a szabadforgalom — a Jegybank hivatalos megállapítása szerint — két hét alatt 25 százalékkal csökkentette a gyenge devizák és valuták szabad kurszát.

A márka most már 38.50 lei, a görög dracma 95 bani, az osztrák schilling a magánküringben 31.40 lei, a pengő a magánkompensációban (árfizetésnél) 25 lei, de egyéb fizetéseknél 29.50 lei. A dinár 2.20—2.50 hivatalosan, de a magánforgalomban egyáltalán nem keresik, tehát magánkursusa nincs. Az olasz liranak magánárfolyama most nincs, mert semmi kereslet nincs iránta. A bolgár leva magánkursusa csak névleges, mert senkisé megkeresi ezt a valutát és papíron 1 leva 1 leinek felel meg. A lengyel zloty magánárfolyama egyenlő a hivatalossal.

A román-magyar kereskedelmi és fizetési tárgyalásokon újból megállapítják a két ország nemzeti bankjai a magánkompensációs árfolyamot és ezzel kiküszöbölik a fizetési differenciákat.

Beavatottak közlése szerint a bucuresti napila-

pok „szabad árfolyam” (tárgul-liber) jelzésű rovata teljesen egyéni kombináción alapszik s nem szolgálhat az üzleti számítás alapjául. A gyenge devizák szabad árfolyama az, amit fentebb közöltünk, tehát 25 százalékkal esett és ennek megfelelően a külföldről bejövő áruk vételára is eny-

Kereskedelmi háború kezdődött Ausztriával a kukoricaexport miatt

Az osztrák kormány megtorlasképpen a gyapotfonalat csak nemes devizáért engedi hozzánk exportálni

Bucuresti pénzügyi és üzleti köreiből nagy érdeklődéssel tárgyalják, hogy Ausztriával súlyos nézeteltéréseink támadtak, amelyek miatt az osztrák kormány a kereskedelmi háborút előidéző retorziós intézkedéseket léptetett életbe.

Annakidején beszámoltunk arról, hogy a kereskedelmi minisztérium és a Banca Nationala petroleumot és gabonát, főleg kukoricát Magyarországra és Ausztriába csak erős deviza: fontsterling, dollár, svájci vagy francia frank, hollandi forint ellenében enged exportálni. Ezek az országok állítólag a fölünk kapott nagytértékű árukat más államoknak továbbadják és azoktól szintén nemes valutát kapnak vételár gyanánt.

Az osztrák kormány már egy héttel ezelőtt tiltakozását jelentette be Bucurestiben a szigorú intézkedés ellen, mert a bécsi gabonakereskedők súlyos veszteségeket szenvedtek a máriól holnapra történt változás következtében.

Ugy Ausztria, mint Magyarország kormányai többször hangsúlyozták, hogy a petroleumot, a kukoricát és más fontos cikket kizárólag saját használatukra szerzik be. Ezzel azonban Bucurestiben nem érték be és mivel a Banca Nationala ragaszkodott az erős és szabad devizában történő exportáláshoz, továbbra is fennmaradt ez a rendelkezés.

A bécsi gabonakereskedők erőyes fellépése folytán — mint az osztrák fővárosból jelentik — Ausztria kormánya megtorló intézkedést léptetett életbe és az olyan fontosabb ipari cikkekért, amelyeket mostanig schillingért adott el, ezután csak erős valuta és deviza ellenében engedi hozzánk szállítani.

nyivel csökkent, ami kedvező hatással van a kereskedelmi forgalomra.

Azt is közlik a fővárosi pénzügyi fórumok, hogy a Banca Nationala két héttel ezelőtti szigorú felszólítása alapján, valamint a folyamatban levő szigorú vizsgálatok miatt igen sok exportvállalat már is milliárdokra menő, régen inkasszált erős devizákat szolgáltatott be a Jegybankhoz. Általában gyorsabbá vált a külföldi devizák inkasszálása, mert a kormány a súlyos büntetésekre vonatkozó igéreteit éppen úgy valóra váltta, mint ahogy azt az összes szomszédos és távolabbi államokban már évek óta látjuk.

A Kompensációs visszaélések következtében az árucere-engedélyesek sürgősen lebonyolították figyeteiket, mert attól tartanak, hogy az árucere-rendszer hamarosan megszűnik és csupán az állami fizetések javára, például a Skoda hadianyaggyár és a légügyi államtitkárság szállításaira marad fenn.

Elsősorban a gyapotfonalakra érvényesítette ezt a rendelkezését, mert a mi textilgyáraink Ausztriából aránylag sok gyapotfonalat és a ruházati cikkekhez szükséges egyéb hasonló iparcikket vásárolnak, tehát az üzem folytonossága szempontjából ezek elengedhetetlenül szükségesek.

Bucurestiben kedvezőtlenül fogadták az osztrák kormány megtorló intézkedésének híreit, mert ez újabb zavarokat idéz elő a két ország kereskedelmi és pénzügyi forgalmában. A helyzetet súlyosbítja az a körülmény, hogy a Külkereskedelmi Irányító Hivatal, valamint a Kontingens Legfőbb bizottság megállapítása szerint Ausztriától 400 millió lei értékű deviza követelésünk van, de ezt sem a Banca Nationala, sem az osztrák nemzeti bank nem ismerik el. Minden remény megvan azonban arra, hogy a differenciát hamarosan elsimítják, mert a Tatarescu kormánynak az az elve, hogy elsősorban a hozzánk közelálló országok piacáival tartuk fenn a jó összeköttetéseket.

A román-magyar kereskedelmi tárgyalásokkal kapcsolatban fontos tanácskozás volt tegnap az iparügyi minisztériumban. Bucurestiből azt jelentik, hogy Costinescu miniszter elnökletével értekezlet volt az iparügyi minisztériumban és az ülésen tájékoztatták Costinescut a román-magyar kereskedelmi viszonyról, rámutattak a tárgyalások sürgősségére, mert igen sok kérdés vár elintézésre.

GAZDASÁGI KATASTRÓFÁT IDEZ ELŐ AZ ÉPÍTKEZÉS TULHAJTASA. Manoilescu Mihail mérnök, volt miniszter, a kereskedelmi és iparkamarák által megválasztott szenátor tegnap délelőtt Timisoarán beszámoló beszédet mondott, amely élénk érdeklődést keltett. Az előadó évek során át végzett megfigyelései és tanulmányai alapján megállapította, hogy a világválság már 1932-ben elérte legmagasabb pontját és azóta fokozatosan csökken, sőt 1935-ben jelentékeny javulás következett be gazdasági és pénzügyi téren. A tartós javulás érdekében az alábbi három feltételt tartja fontosnak: 1. A külkereskedelmi alapos megszerzése. 2. A belső hitel állandó élénkítése. 3. A gazdasági forgalom gyorsítása az állam és a közintézmények megrendelésével által. A szenátor ezután bírálta a jelenlegi deviza rendszert, majd azt hangoztatta, hogy a gazdasági helyzet megjavítása a következő alapokon történhetik: Az első és legfontosabb feltétel, hogy külkereskedelmi és fizetési mérlegünk között meglegyen az egyensúly, mert csak így képes külföldi fizetéseinek eleget tenni. A kivétel és behozatal között az egyensúlyt fenn kell tartani. A külkereskedelmi rendbehozatala helyreállítandó Románia hitelét és sor kerülne a belső hitel feltámasztására. Az általános bizalmatlanság szűlt a pénz iránti bizalmatlanságot is, amely építkezési lázt idézett elő, sőt az építkezés rettenetes tulhajtása miatt egyes városokban máris katasztrófális lecsökkent a házak értéke, ami újabb gazdasági szerencsétlenséget jelent. Az előadás mindvégig lekötötte a nagyszámú és intelligens hallgatóság figyelmét.

A csehszlovákiai agráriusok árfelhajtási szándékkal tiltották be sertés kivitelünket

Érdekes leleplezés a román-csehszlovák árucere-megállapodás megszűnésének okairól

Az összes belföldi lapokat megelőzve e hó 15-én közöltük, hogy egyelőre beszüntették a Csehszlovákiába irányuló sertésexportot, amelynek pedig az lett volna a végső célja, hogy tizenhatszáz ezer hizott sertést szállítsunk és a vételár 70 százalékát csehszlovákiai iparcikkekkel, elsősorban textilárakkal kompenzálják.

Ez az egyezmény azonban, amelynek alapján több aradi kereskedelmi és ipari cég sokmillió lei értékű csehszlovákiai textilcikket kapott, e hó 13-án rejtélyes okokból felborult.

Informátorunk akkor azt közölte velünk, hogy a sertés szállítást azért kellett beszüntetnünk, mert a csehszlovákiai piacokon annyi áru van, hogy nyolc napig nincs szükség újabb exportra.

Ezzel szemben most azt jelentik beavatott bucuresti forrásból, hogy a romániai sertés-export megszüntetése az ottani földművelőosztály kívánságára történt, mert ezáltal a

saját sertések számára magasabb árakat bírnának elérni.

Prágai üzleti körökből úgy informálták az aradei és a regáti sertés nagykereskedőket, hogy a csehszlovákiai agráriusok közbenjártak a prágai földművelésügyi minisztériumban és a sertés szállítás beszüntetését kérték, mert szerintük már kimerítették azt a mennyiséget, amelyet a kontingens bizottság megállapított.

Azt is hangsúlyozták, hogy exportunk következtében Csehszlovákiában a sertésárak erősen lecsökkentek, már pedig ez ellentétben áll az ottani agráriusok érdekelével, sőt súlyos veszteségeket okoz nekik.

A prágai kormány engedett az agráriusoknak és legalább is átmenetileg megtiltotta a romániai sertések bevitelét, amivel jelentékeny kárt okoz exportörjeinknek, de viszont lényeges sertésár esést idézett elő nemcsak az aradi, hanem az összes romániai piacokon.

CAA Táncos-teaestély február 15-én a Fehér Keresztben

= JANUÁR 28-AN KEZDIK MEG A FOLYÓ ÉVRE SZÓLÓ IMPORT ENGEDÉLYEK KIADÁSÁT. Bucurestiből jelentik: Costinescu ipari és kereskedelmi miniszter visszatérése óta sürgősen letárgyalták a folyó év első negyedére szóló árubehozatali engedély-kérvényeket és a tegnap tartott kontingens bizottsági ülésen elhatározták, hogy e hó 28-án megkezdik az engedélyek kiadását. A múlt héten még azt hitték, hogy az autorizációkat csak februárban adhatják ki, de a miniszter ragaszkodott az ügyek azonnali elintézéséhez.

= Megbirságotl timisoarai dohánytőzsdések. Mint ismeretes, január 13-án felemelték a dohányárak árát és arra kötelezték a tőzsdéseket, hogy készleteiket jelentsék be, mert az áremelés miatt el kell számolniuk. Amint a kimutatások a dohánymonopolhoz beérkeztek, a monopolisztviselek végigjárták a trafikokat, hogy az adatokat ellenőrizzék és ez alkalommal egyes országrészekben — így Timisoaran is — több trafikost 500 leitől 2000 leig megbüntettek, azon a címen, hogy a készletek egy részét eltitkolták. Az érdekcépviseletek vezetői tiltakoztak a bírságolás ellen.

= Milliárdos beruházások a szovjetben. Moszkvából jelentik: (Rador). A „Tass” iroda jelentése szerint Mikojan népbiztos, az élelmezési ügyek vezetője jelentést adott ki, amely szerint az utóbbi évben 17 vágóhidat, 90 cukorgyárat, 41 konzervgyárat, 37 husiagyasztót, 10 teagyárat, 111 műjéggyárat, 205 tejfeldolgozó üzemet, 11 margaringyárat létesítettek 1135 millió rubel értékben.

= Az aradi hetipiac árai. A mai aradi hetipiacon a buza ára változatlanul a régi szinten maradt. A hetipiac árai egyébként a következőképpen alakultak: Gabonapiac: Buza 480—490, tengeri 330—340 lei mázsánként. — Zöldségpiac: Hagyma kg. 6—7, fokhagyma 30—32, burgonya 2—3, száraz bab 6—7, fejtes káposzta drb. 6—10, kelkáposzta 3—5, paraj kg. 3—4, levesbe való zöldség kötege 2—3, savanyu káposzta kg. 8—10, lenese 10—12, torma 16—18 lei. — Gyümölcsiac: Alma kg. 6—14, körte 10—16, aszalt szilva 16—20, hámozott dió 56—58, dió 18—20, szőlő 18—22 lei. — Baromfiac: Kóvér liba párja 280—350, sovány liba 110—140, kóvér kacsza 115—145, sovány kacsza 40—65, gyöngytyúk 45—70, tyúk 60—90, csirke 35—50, pulyka 160—240 lei. Tojás darabja 1.15—1.30 lei. — Élőállatpiac: Szarvasmarha 7—8, borjú 16—18, sertés 16—19 lei élősúlyban kilónként. — Takarmányiac: Széna 160—170, lóhere 200—210, szalma 70—75 lei mázsánként. — Tejtermékek: Tej literje 4—5, teffel 25—30, tehénturó kg. 10—12, juhturó 20—24, vaj 60—70 lei.

A HAMBURG-AMERIKA LINE

hajóival a világ összes kikötőibe utazhat:

Gyorsjáratok

Eszak-Amerika, Kanada, Középamerika
(Columbia, Venezuela)
CUBA, MEXICO, DÉLAMERIKA, AFRIKA-ba.

Csakis elsőrendű hajók, kitűnő kényelemmel. — Kiszolgálás és ellátás a legmértékesebb áron.

Olcsó tanulmányi utazások Amerikába beutazás bármikor.

Kérjen információt és prospektust a
Hamburg-Amerika Linie S. A. R.-től, Timisoara, Str. Mercy 1. és

K ü n s t l e r A.

Vizum- és utazási irodától, 461
Arad, Bulev. Regina Maria No. 24.
Telefon 86.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

tel.

Autóval az Alpesek alatt

LOUIS PERRIN genfi mérnök érdekes terveiről beszél az Aradi Közlönynek — Atalakítják a világhíres Simplon-alagutat — Autó-ut lesz a vasut helyén! — A gigantikus terv részletei — Az autó- és a vasut-hegemonia küzdelme —

Genfből jelentik: A barátságosan berendezett irodában, melynek ablakai egyik, nyugodt kis genfi uccáskára nyílnak, az íróasztal mellett egy szimpatikus, öszes haju ur kínál meg helyet és mikor meghallja, hogy mi járatban vagyok, mosolyogva mondja:

— Csodálom, hogy már mindenki tudja... Eddig még csak sikerült valahogyan az egészet titokban tartani, de most már úgy látom mégis csak nyilatkozni kell... Szóval az alagut végett?...

Igen, az alagut végett, melyről már régebben azt suttogják, hogy élete fordulópont előtt áll! A híres Simplon talán még csak nem is sejti, hogy a velem szemben álló ur és még néhány svájci kollégája milyen merész és nem egészen mindennapi tervvel fogják hamarosan meglepni a világot. Ugyanis nem kevesebbről van szó, mint hogy Louis Perrin, az ismert genfi mérnök hosszas tanulmányozás után arra az elgondolásra jutott, hogy nem lehetne-e valami módon Olaszországot és Svájcot közvetlen autóstradával összekötni, még pedig úgy, hogy az alpesi hágókat és a nagy havazások beálltakor előforduló hóakadályokat leküzdve, esetleg ezeknek kikiszobóztatásával az autóösszeköttetést Itália és az európai államok között a téli hónapokban is fenn lehessen tartani? De halljuk mit mond a kérdésre a szakértő:

— Az a terv, hogy az Alpeseket autóval hódítsuk meg, nem új keletű, azonban a legkövetesebben kiépített úthálózat is használhatatlanná válik a havazások idején. Tekintve, hogy az év tizenkét hónapja közül nagyon gyakran nyolc hónapig az utak hóakadályok következtében járhatatlanok, a turisták kizárólag a vonatra vannak utalva és a közvetlen összeköttetés Olaszország és a többi államok között a Simplonon keresztül bonyolódik le. Nemrégiben felvetődött az a terv, hogy egy különlegesen megépített autóalagut készül a Mont-Blanc alatt, azonban a költségek olyan magasak lettek volna, hogy a tervezők csakhamar feladták a gondolatot. A Mont-Blanc alagut terve tehát megbukott, de ugyanekkor egy másik lehetőség került az előtérbe: A Simplon alagut a tervezések szerint — aránylag csekély — költséggel átépíthető lenne egy autó-alagutná és ez az elgondolás annál is inkább lehetségesebbnek látszik, mert, mint köztudomású a jelenlegi alagut nem egy, hanem két nyílású és Európa egyetlen alagutja, melynek konstrukciója ilyen különleges!

A két alagut egymással teljesen párhuzamosan halad

és annak idején, mikor a Simplont megnyitották és átadták a forgalomnak, egyelőre még csak az egyik volt kész. A másik ekkor már építés alatt állott és ha a világháború közbe nem jön, minden bizonnyal hamarosan el is készült volna. 1922-ig, tehát

tizenöt éven keresztül a vasútvonal csakis egy alagutal és sinpárral rendelkezett...

Egy millió nyolcszáz ezer gépkocsi évente

Monsieur Perrin terve meglehetősen egyszerű és ötletes. Az autók mindkét országban már tökéletesen kiépítettek és a Simplon-alagut tengerszín feletti magassága is kiválóan alkalmas lenne a nagyszabású terv keresztülvitelére. Addig, míg a tervezett Mont-Blanc alagut magassága 1300 méternyire lett volna a tenger színe felett, addig a Simplon-alagut magassága mindössze 686 métert tesz ki, mely természetesen feltétlenül hőmentességet biztosítana a téli hónapok idején. Ebben az esetben lehetséges lenne, hogy

az év bármelyik szakában, de különösen télen, minden további nélkül Párisban autóra szálljon a turista és anélkül, hogy kocsiját közben vonatra rakná, Rómában vagy pedig Meranóban ismét kiszállhasson!

— És mit szól ehhez a kérdéshez a vasut?... Monsieur Perrin mosolyog:

— A vasut?... Hát ez a legkönnyebb kérdés... A vasut érzik, hogy az egyre növekvő konkurenciában mindinkább előbbre kerül az autó és a hegemonia kérdése már nem is nagyon titok... Olasz és svájci szakértők már régebben foglalkoztak ezzel a fogas kérdéssel, de csakhamar rájöttek arra, hogy a növekedő idegenforgalom érdekében egy közvetlen autóösszeköttetés Olaszországgal beláthatatlan előnyökkel jár... Abban

az esetben, ha az alagut átépítése elkészül, teljesen új lehetőségek nyílnak az autós-turisták részére. Eddig a Nizza—Ventimiglia útvonalon Itália felé évente „csak” 1,800.000 gépkocsi haladt át. Tegyük fel, hogy csak a tíz százalékának a forgalomnak a Simplon-alaguton keresztül bonyolódik le, máris 180.000 kocsit tesz ki az évi kimutatás. Ötszáz kocsi naponta... Ebben a hozzávetőlegesen kiszámított számban természetesen még nincsenek benne a nemzetközi autobuszok és a különféle teherszállító gépkocsik sem.

— És az átépítés?...

— Egyáltalában nem probléma... A régi vonat-alagut sinjeit nem bántanánk és nem szednénk fel, hanem a sinpárok között betonnal vagy aszfaltal töltönnék ki a helyet. Így a vasut is megmarad szükség esetére és ugyanekkor pedig egy elsőrangú autót is nyerünk. Az alagut számos mellék elágazásait és benyilóit részben befalazzuk, részben pedig javítóműhelyeket és pihenőhelyeket létesítünk helyükben. A kipuffogó gázok elvezetésére 8 hatalmas ventilátort szerelünk fel és ugyanekkor

a legmodernebb szellőztető készülékek foglalkoznak gondoskodni arról, hogy az alaguton áthaladó gépkocsik benzingőzést a szabadba vezessék.

Természetesen a közlekedés rendjét szigorúan kell meghatározni. A nap bizonyos óráiban csakis Olaszország felé, illetve Svájcba, bizonyos időben pedig kizárólag tehérgépkocsik és autobuszok számára lenne lehetséges az áthaladás. Az áthaladó autók között egy körülbelül 250 méteres távolság lesz kötelezőleg betartandó, hogy az esetleges defektek esetén az alagutban torlódás ne támadjon...

Hárommillió nyolcszáz ezer svájci frankba kerül az alagut

Monsieur Perrin most hirtelen feláll és egy hatalmas térképet terít ki az asztalra, melyen élénk piros vonalakkal van jelezve a nagyszabású terv. Így a térképen aránylag csak csakély munkának látszik az egész, azonban a valóságban még s több hónapos fáradtságos munkát jelent, kétségtelen azonban, hogy az ötletes terv megvalósítását nagyban megkönnyíti az a körülmény, hogy a Simplon-alagut egyik bejáratánál, a svájci Brignél már tökéletes úthálózat vezet tovább az ország belsejébe és az olaszországi Iselle is az észak-italiai főutvonalak egyik csomópontja. A Simplon bekapcsolódása tehát a nagy nemzetközi úthálózatba semmiesetre sem ütközne nehézségekbe, mikor pedig az építkezési költségek iránt érdeklődöm, Monsieur Perrin megnyugtatóan mondja:

— Ez is már egy régen megtárgyalt kérdés... Az eddigi számítások alapján

az alagut átépítéséhez mintegy hárommillió svájci frank szükséges, mely összeg azonban a terv nagyságához viszonyítva — természetesen a már meglevő ideális helyzetnek megfelelően — rendkívül csekély.

Maga az építkezés és az alagut belsejének az átalakítása valóban minimális kiadásokkal jár, azonban a legnagyobb költségek a szellőztető berendezések végett szükségesek. Egyedül a ventilátorokra és a különféle levegő-tisztító készülékekre egymillió költséget állítottunk fel, ami az első pillanatban talán aránytalanul magasnak látszik, azonban mégis elengedhetetlenül szükséges és nagyfontosságú... De ne felejtsük el, ami a legfontosabb: abban a pillanatban, mikor a Simplont átadjuk az autóforgalomnak, a környező országok turistáinak ezrei fognak élni az alkalommal, hogy a téli hónapokban is gépkocsival ránduljanak le minden nagyobb kockázat nélkül, Szicília felé. Addig, amíg a vonaton való szállítása a gépkocsiknak a Simplonon keresztül meglehetősen magas szűzseget tett ki, az alagut díj az áthaladó autósoknak nevetésesen alacsony lesz...

Ebben a pillanatban cseng a telefon, az in-terju véget ér és miközben felállok, hogy elbucszam, Perrin ur kezét nyújtva barátságosan jegyzi meg:

— Még most tavasszal megkezdjük a munkát. Ha minden jól megy s nem jön közbe semmi, ez év karácsonykor már velem jöhet utra a Simplonon keresztül az Alpesek alatt... Au revoir...

STODOLNI DEZSŐ

SPORT KÖZLÖNY

Március első vasárnapján a Gloria csapata Bucurestiben meccsel a CFR ellen

— Közzétették a nemzeti bajnokság bucuresti-i tavaszi mérkőzéseit —

Bucurestiből jelentik: A nemzeti bajnokság bizottsága ülést tartott, amelyen kisorsolták a nemzeti bajnokság mérkőzéseit, de óriási meglepetésre, csak azokat a meccseket sorsolták ki, amelyek a fővárosban kerülnek lebonyolításra. A Bucurestiben lejátszandó mérkőzések a következők:

Március 1.: CFR—Gloria.
Március 8.: Venus—Romania.
Március 14.: CFR—Juventus.
Március 15.: Unirea-Tricolor—Chinezul
Március 22.: Román Kupa mérkőzés.
Március 28.: Venus—Unirea-Tricolor.
Március 29.: Juventus—Universitatea.
Április 5.: Román Kupa mérkőzés.
Április 12.: Husvétii kupamérkőzések.
Április 19.: Román Kupa mérkőzés.
Április 23.: Unirea-Tricolor—Crisana.
Április 25.: Venus—Juventus.
Április 26.: A fővárosi kerületi sport-szövetség részére fenntartva.
Május 1.: CFR—Ripensia, Juventus—AMEFA.
Május 3.: Venus—CAO, Unirea-Tricolor—Romania.
Május 10.: Jugoszlávia—Romania

Május 17—24.: Balkán Kupa mérkőzések.

Május 31.: Unirea-Tricolor—Gloria, Venus—Chinezul.

Junius 6.: Juventus—Unirea-Tricolor.

Junius 7.: Román Kupa mérkőzések.

Junius 14.: Juventus—Crisana, CFR—Universitatea.

Junius 20.: CFR—Unirea-Tricolor.

Junius 21.: Román Kupa mérkőzések.

Junius 27.: Venus—CFR.

Junius 28.: Juventus—Ripensia.

Julius 5.: Venus—AMEFA.

Julius 12.: CFR—CAO.

Az aradi csapatok közül a Gloria már március elsőjén Bucurestiben játszik, amikor a CFR lesz az ellenfele. Az AMEFA május elsőjén szerepel a fővárosban. A „csonka” sorsolásból megállapítható, hogy a szezon március elsőjén kezdődik el. A négy és fél hónapig tartó bajnoki forduló nem mondható szerencsés megoldásnak, mert ezáltal a csapatoknak a husvét két napján kívül alig marad idejük barátságos, nemzetközi, vagy turamérkőzések lejátszására, mert a nemzeti bajnokság július tizenkettedikén fejeződik be és rövid pihenés után már el is kezdheti az őszi előkészületeket.

Február 2-án rendezik meg Aradváros kardvívóbajnokságait az aradi Hakoah Sportegyesület

Az idei vívószezon kétségkívül legkiemelkedőbb aradi vonatkozású vívóeseménye a Hakoah sportegyesület országos kardvívóversenye lesz, amely február hó 2-ikán kerül lebonyolításra Aradváros bajnokságáért, a Fehér Kereszt-szálloda nagytermében. A verseny feltételeit alább adjuk:

1. A versenyen kizárólag a Román Vívószövetség igazolt vívói vehetnek részt.
2. A versenyen a nemzetközi vívószabályok a mérvadók és az egyes mérkőzések öt találattal tartanak.
3. A verseny színhelye a Fehér Kereszt-szálloda nagyterme, kezdete pedig 1936. február 2-ika, reggel 9 óra.
4. Nevezési díj személyenként 50 lei és nevezések 1936. január 31-ig, Weinberger István, Arad, Strada M. Nicoara 1. címre küldendők. Óvásdíj 300 lei.
5. Díjak: Valamennyi döntőbe jutott versenyző művészi kivitelű érem-díjazásban részesül.

Gyengén sikerült az oradeai Kovács bemutatkozása Franciaországban

Párisból jelentik: Franciaországi jelentés szerint Kovács, a CAO, majd a Ripensia válogatott futballistája vasárnap játszotta első mérkőzését új csapatában, az U. S. Valenciennesben. A Ripensia volt játékosának bemutatkozása nem járt nagy sikerrel, mert csapata 5:0 arányú vereséget szenvedett az FC Socheaux együttesétől.

Francia—német turára készül az Universitatea

Clujról jelentik: A cluj-i Universitatea sportegyesület vezetősége előrehaladott tárgyalásokat folytat több franciaországi és németországi egyesülettel, turamérkőzések lejátszására vonatkozóan. Az Universitatea turája nyolc mérkőzésből állna, amelyből négyet Franciaországban, négyet pedig Németországban játszana le. A cluj-i egyesület már a szabadban folytat edzéseket.

Auer játszik tavasszal az Újpestben

Budapestről jelentik: Az Újpest aradi származású csatára, Auer Ricsi, aki már hónapok óta laborált makacs izomszakadásával, résztvett az Újpest edzésein és ott oly kitűnően mozgott, hogy az Újpest most már biztos számít Auerra, hogy a kitűnő centercsatár részt vehet a bajnoki mérkőzéseken. Ezzel kapcsolatban Jánossy Béla, az Újpest edzője a következőket mondotta:

— Auer szorgalmasan dolgozik. Nagyszerű formában van máris. És a tavaszi idény első meccsein már a nagycsapatban fog játszani. Számítunk rá.

Kitűnőnek ígérkezik a Sparta álarcosbálja

Az agilis Sparta sportklub szombaton este rendezik meg az Ipartestület helyiségében nagyszabású álarcosbálját, amely iránt a mulatni kedvelők körében igen nagy érdeklődés mutatkozik. A fáradhatatlan rendezőgárda mindent elkövet, hogy a bálon résztvevők jól érezzék magukat és a Sparta álarcosbálja bizonyára egyike lesz a szezon legsikerültebb mulatságainak.

Csak igen rövid ideig

marad még forgalomban a nagy népszerűségnek örvendő sportévkönyv, a „nemzeti bajnokság számokban”. A sportközönség osztatlan érdeklődésével fogadott sportévkönyv ugyanis mindössze január 31-ig kapható és február 1-ével kikerül a forgalomból. A sportemberek számára szinte nélkülözhetetlen sportévkönyvet tehát január 31-ig még mindenki beszerezheti.

O Tenger visszatért Budapestre. Tengerből, a Ferencváros timisoarai származású jobb szélsőjéről, a tél folyamán az a hír terjedt el, hogy szabadságáról, amelyet Timisoarán töltött, nem fog visszatérni Budapestre, hanem valamelyik timisoarai nemzeti bajnokságban szereplő egyesülethez szerződik. Tenger most azzal cáfolta meg ezeket a híreket, hogy szabadsága lejárt után visszatért Budapestre és már részt vett csapatának, a Ferencvárosnak legutóbbi edzésén.

Orvosi tanács!
Ne legénykedj!
„OLLA”
nélkül, ne végy utánzatokat!

1614

O Február elsőjén bálát rendez a Fortuna. A Fortuna sportegyesület február elsőjén, szombat este rendez meg bálját a városligeti „Lövész Egylet” helyiségeiben. A bál védnökei Takács István és Takács Istvánné. A bál sikeréért hetek óta szorgalmasan munkálkodik a harminc tagból álló hölgy- és harminc tagú férfi rendezőgárda. A Fortuna-bál egyike lesz a szezon legsikerültebb mulatságainak.

O A Gloria-pálya büfféjének bérlete. Szombaton, január 27-ikén délután 4 órakor kerül sor a Gloria-pályán a büffé bérbeadására.

O München—Budapest válogatott futballmérkőzés lesz március 15-ikén. Március 15-én, amikor Budapesten a magyar—német válogatott futballmérkőzés kerül lebonyolításra, München—Budapest válogatott csapata áll ki a müncheni városi válogatott ellen.

Tíz magyar és egy román legényt a Kossuth-nóta éneklése miatt elítélt a satumare-i törvényszék

Satumaréről jelentik: Hardi József és Gál András vezetésével, 11 legény izgatással vádolva állott a satumare-i törvényszék előtt. A vád szerint a múlt év májusában sorozáson voltak Erdőd községben. Valamennyit bevették katonának és visszafelé jövet, már alaposan a pohár fenekére néztek.

A tizenegy legény szekéren jött vissza és közben — a vádirat szerint — „a Kossuth lova megérdemli a zabot...” című nótát énekeltek és letépték a szekéren lévő román zászlót és lovaik fülét piros-fehér-zöld szalagokkal díszítették.

A legények annyit beismertek, hogy a Kossuth-nótát énekeltek. A román trikolort nem ők tépték le, hanem a velük levő Silaghi Vasile nevű román társuk, azt pedig tagadták, hogy a lovak fülét a magyar nemzeti színnel díszítették volna fel.

Igen érdekes volt Silaghi Vasile kihallgatása. Azt vallotta, hogy a zászlót nem ő tépte le, hanem egy Cora nevű fiatalember, aki nem szerepel a vádlottak között. Az elnök megkérdezte, hogy énekelte-e ő is a Kossuth-nótát?

— Énekeltem én is, — vallotta be a román fiú.

A többi vádlott azzal védekezett, hogy részegek voltak valamennyien, de arra világosan emlékeznek, hogy nem a Kossuth lova megérdemli a zabot című nótát, hanem a „Kossuth Lajos az üzente” kezdetű dalt énekeltek.

A bíróság a tanúkihallgatások után súlyos ítéletet hozott. Mind a 11 vádlottat igaztalan vétségében mondotta ki bűnösnek és nyolc legényt egyenként 3—3 hónapi fogházra és 5—5000 lei pénzbüntetésre, Gál Andrást és egy társát egyenként 3 hónapi és 15 napi fogházra, valamint 5—5000 lei pénzbüntetésre ítélte. A legsúlyosabban Silaghi Vasile román legényt ítélték el, akit 4 hónapi fogházzal és 6000 lei pénzbüntetéssel sújtottak, súlyosbító körülménynek véve román voltát. A legények az az ítélet ellen fellebbeztek.

Az Aradi Közlöny

Budapestben a következő újság-árusoknál kapható:

- A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
- A „Oriton” szálloda újságárusánál.
- A Keleti pályaudvar főosronokában levő nagy újságbútorban.

Gross Jenő önként visszatér Romániába

— A Cagero-ügy a parlament előtt —

Bucurestiből jelentik: A vizsgálóbíró ma ismét házkutatást tartott a Rosetti-uccában lévő „Societatea Mondial Comert“-cég alatt működő vállalatnál. Hír szerint a házkutatás eredményeképpen újabb letartóztatások várhatók. A Cagero-üggyel kapcsolatosan egyébként a vizsgálóbíró előtt ma jelentkezett Solomonescu Constantin ügyvéd, aki közölte, hogy Gross Jenő Jeremiás ügyvédje és kérte a vizsgálóbíró, ismertesse vele a Gross ellen felmerült vádpontokat. Közölte az ügyvéd, hogy a kiadási eljárás jelenlegi állapotától függetlenül, Gross minden körülmények között visszatér az országba, mert az igazságszolgáltatás rendelkezésére kíván állani és választ óhajt adni az összes ellene emelt vádakra. A bejelentés óriási feltűnést keltett a fővárosban.

A Kamara mai ülésén a napirend során Costinescu dr. kereskedelmi miniszter válaszolt a Madgearu által a tegnapi ülésen felhozott vádakra és rámutatott arra, hogy a kompenzációs rendszer bevezetésével bizonyos termények kivételét megkönnyítették, mint például a bor, gyümölcs és márvány esete is mutatják. Ezek a cikkek másképpen

nem exportálhatók mert külföld devizáért csak a feltétlenül szükséges terményeket vásárolja, mint a gabona, a petróleum-termékek és a faárak. A kormány pedig nem a Cagero-nak engedélyezte az exportot, hanem az Importörök Blokkjának. A Cagero a nemzeti-parasztpárttól kapott engedélyezést és igaz ugyan, hogy az Importörök Blokkjában később ugyanaz a Gross vitt főszerepet, mint aki a Cagerot is alapította, de a kormányt nem lehet felelőssé tenni Gross panamai miatt.

Támadás a magyar parlamentben az arisztokrácia ellen

Budapestről jelentik: A hitbizományi reformról szóló vita során a képviselőházban ma Matolcsy Mátyás szólalt fel, aki éles hangon támadta az arisztokráciát. Kijelentette beszéde során, hogy az arisztokrácia nem magyar, nem él az országban, nincsen semmiféle sorsközössége a magyar parasztsággal és végül, hogy illegitim uton szerezte vagyonát. Az ülés végén gróf Festetic Domonkos személyes megtámadtatás címen kért és kapott szót. Festetic gróf tiltakozott a magyar arisztokráciát ért vádak ellen.

KÖNYVEK

„Felhők fölött, felhők alatt“. Reményik Sándor Ardealnak büszkesége ezt írja Flórián Tibornak „Felhők fölött, felhők alatt“ című verseskötetéről: „Felhők alatt folyik az élet, felhők felett szárnyal a művészet“. Flórián Tibor, a fiatal költő is ezt az utat járja. Az Érc és a Rémség világából a Szerelme világába menekül. A rendkívül izléseesen kiállított kötet 60 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj.

Egy új May Károly kötet: A sivatag urnője May Károlyt, a világirodalom legnagyobb ifjúsági klasszikusát, bátran mondhatjuk, a földkerekség minden zugában minden ifjú ember ismeri. May Károly kalandos utelirásait, amelyek érdekesek, jellemképzők és lélek-nemesítőek, amellől észrevétlenül is élvezetesen tanítók és tanulságosak, az ifjúság széles e világon mindenütt szereti, olvassa és izgalommal várja, mikor jelenik meg egy új May kötet. Ára 132 lei minden k. uykkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Atheneum ifjúsági művek teljes jegyzékét.

Fizessen elő
az „Aradi Közlöny“-re!

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szög csupán 20 lei.** : : szó 2 lei. : :

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel

az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151.
Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

ALKALMAZÁS.

36 éves magános jobb nő, házvezetőnek ajánlkozik magános uriemberhez, vagy urinőhöz, vidékre is megy. Cím a kiadóban. 411

Kereskedősegéd,

megbízható, gyors, ügyes és önálló munkából telvétezik. Vidékiek előnyben. Egy ügyes biciklizni tudó kifizető színtén jelentkezhet. Sztrakovics Jenő fűszerkereskedő, Piata Avram Iancu 3.

megbízható bejárónőt keresek. Mocion-ucca 34.

LAKÁS.

MAGÁNHAZ 3 szoba, fürdőszoba, 7 méteres műhelyhelyiség, kiadó. Cím a kiadóban. 395

Háromszobás, fürdőszobás uccal lakás kiadó. Str. Seminarului 1, Megtekinthető d. u. 2-6-ig.

3, 4 szobás uri lakás, teljesen renoválva, azonnalra kiadó. Str. Cosbuc 1.

HAROMSZOBÁS földszinti lakás minden komforttal ellátva, február 1-re kiadó. Bövebbet Piata Catedralei 5., házfelügyelőnél. 396

Négyszobás uri lakás, teljesen újra festve, február 1-re kiadó. Str. Gh. Popa 9., II. emelet.

BUTOROZOTT szoba diszkrét bejárattal, csendes magánházaiban kiadó. Ugyanott íróasztal, cégírábla-éledő. Str. Dna Bălăsa 180.

ÜZLETEK.

KIADÓ májusi 1-ére a Mărăcești-ucca 11. szám alatt három uccára nyíló saroképületben üzlethelyiség készítés, konyha, fürdőszoba stb. lakással. Érdeklődhetni a háztulajdonosnál. 380

Forgalmas uccában egy kisebb, egy nagyobb kirakatos üzlethelyiség kiadó. Str. Brancovelei 3. sz.

SZALLODA, étterem, kávéház teljes berendezéssel kiadó. — Felvilágosítással: Glück Rudolf örökösai cég Alba-Iulia szög gál. 342

INGATLAN.

Bérbevennék 30-40 holdas tanyát teljes felszereléssel. Cím a kiadóban. 413

HAROMLAKÁSOS kisebb ház P. Avram Iancu közelében eladó. Cím a kiadóhivatalban. 426

VÉTFELÉSI ADÁS

VIZSLA-SZUKA, ped grés, fiatal, jól betanított, megvételre sürgősen keresetlik. Cím a kiadóhivatalba kérek. 424

Páncélszekrényt 1-es számú megvételre keresek. Címeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek. 427

Consolidare B. kölcsönt, adóbonokat, 1934. kölcsönt legmagasabb árrban vesz Tenner Lajos-cég Arad. 409

Butorok, szőnyegek, képek

műtárgyak és háztartási cikkek eladók, P. Avram Iancu 9., I. D. e. 10-1-ig és d. u. 2-5-ig.

TELJESSEN jókarban levő jégszekrényt megvételre keresek. Cím a kiadóhivatalban kérem leadni.

ELADO egy hollandi fajtehén, naponta 30 liter tejet ad és egy 4 éves ló schimlőbáznak való. Str. Griviței 115. 410

Mocipők szakaszru javítása tap-sarok Lei 40-től. Vessék magas áron használt varrógépet és kerékpárt. Zseb-lámpa elemek Lei 5-től, viszonteladónak rabatt. 10 drb. Képgott elemért 1 újat adok. Törött üveg és porcelántárgyak speciális ragasztása. MOTORICA meconio, Cal. Banatulul 10

KÜLÖNFÉLÉK.

Beraktározási raktárban szép tárgyak, száraz helyiségben lakásberendezések olcsón beraktározhatók. eladásokat is közvetíték, melyekre előleg telvehető. Str. Moise Nicoara 9-11. Eladó részgyak, asztalok, egyszerű villanycsillár. 426

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, JANUÁR 24.

Bucuresti, 12.35: Gramofon. 13.30: Gramofon. 6: Motzoi zenekar. 7.15: Motzoi zenekar. 8.15: Román művészlémez. 9.10: Énekar. 9.50: Rádiózenekar. 10.10: Poescu énekel. 10.45: Rádiózenekar. 11.45: Hírek, külföldre. 12-13: Étermi zene. — Budapest I. 7.45: Torna, Utána: Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05-2.30: Katonazene. Közben 2.15: Időjelzés. 2.40-3.20: Csilléry Béla hegedül. 3.40: Hírek. 5.10: A rádió diákfelőrája. 5.45: Hírek. 6: Cigányzenekar. Közben 6.50: Sportközlemények. 7.30: Schöplín Aladár beszél. Herczeg Ferenc Bizáncáról. 7.50: Vig György szaxofonozik. 8.10: A rádió külügyi neveződjára. 8.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Verdi: „Othello“. Felvonásokközben hírek. Előadás után kb. 12.05: Tánclémez. — Budapest II. 7.50-8.10: Gyorsirótanfolyam. 8.15-9.30: Szalonzenekar. — Belgrad. 12: Rádiózenekar. 13: Gramofon. 13.25: Jovan Mokranjac csellózik. 5.10: Dalok. 7: Jazz. 9: Operaközvetítés. — Pozsony. 13.15: Gramofon. 6.40: Magyar közvetítés. 7.40: Gramofon. 8.10: Harmonikaszámok. 9.30: Hangjáték. 10.5: Villeg: Gordonkaszonáta. 10.30: Fuvószene. 11.20: Magyar hírek. 11.45: Gramofon. — Lipcse. 9: Torna. 9.30: Szórakoztató zene. 13: Szórakoztató zene. 5.30: Richard Strauss-dalok. 7: Tarka zene. 9.10: Vidám zenés műsor. — Milano. 12.30: Szórakoztató zene. 13.15: Gramofon. 2.10: Szalontrio. 5.20: Gramofon. 6: Róma. 9.35: Gramofon. 10: Szimfonikus hangverseny. — Wien. 8: Torna. 8.25: Gramofon. 2.10: Rádiózenekar. 3: Richard Mair (basszus) jemezei. 5.05: Könnyű lemezek. 6.30: Kamarazene. 8.15: „Hegyek aján“ D'Albert operája az állami operaházból. 11.35: Szórakoztató zene.

Vendéglősök és mészárosok figyelmébe!

1 drb. 2 ajtós nagy jégszekrény
1 komplett sörfejlesztő
2 komplett dugaszológép
2 oinkkel bevont puld hűtővel
1 cassa tükörrel
1 stráfkocsi 2 lóra
1 könnyű homokfútó
minden elfogadható áron sürgősen eladó. — Erdőkölödni lehet:
Werner Fülöpnél
Páncotán, ind. Arad. 337

SZOMBAT, JANUÁR 25.

Bucuresti. 12.35: Gramofon. 1.30: Gramofon. 2.30: Gramofon. 6: Kamarazene. 7.15: Katonazene. 8.35: Közvetítés az Operaházból. 11.45: Hírek. Utána: Szimf. lemezek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05-2.30: Müller Béla és cigányzenekara. 2.40-3.15: Gervay Erzi énekel zongorakísérettel. 3.40: Hírek. 5: Harsányi Gizzi mesél. 5.45: Hírek. 6: A mon tekarló csillagura. 6.30: Kétzongorás magyar nótaszámok. 8: Kálmán Mária hegedül zongorakísérettel. 8.30: Tévedni emberi dolog. Harsányi Zsolt csevegése. 9: Jazz-est közvetítése. 10.10: Hírek. 10.35: Cigányzenekar. 11.10: Időjárásjelentés. 11.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — Budapest II. 6.40-7.10: Az elektromos erősítők. 7.20-8: Hanglemezek. 8-8.30: Mezőgazdasági felőra. 9.10-9.35: Az ember és a munka. — Bécs. 8.25: Gramofon. 1: Gramofon. 2.15: Verdi-művek gramofonon. 3: Jasa Heifetz hegedül. 4.40: Mandolinzenekar. 5.50: „Lohengrin“. Wagner operájának gramofonkirovata. 7.05: Népdalokat tanulunk. 8.10: „Bécsi keringő“. Bittner operettje. J. Strauss melódiájának felhasználásával. — Belgrad. 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 2.15: Dalok. 5: Katonazene. 7.30: Dalok. 8.50: Gramofon. 9: Tarka est. 11: Hírek. Utána étermi zene. — Deutschlandsender. 7.30: Szórakoztató zene. 11.45: Gyermekeknek. 1: Déli zene Saarbrückenből. 3: Könnyű zene. 4.10: Leányok énekelnek. 7: Népdalok és néptáncok. 8: Fuvószene. 9.10: Könnyű zene. Utána tánczene. — Milano. 12.30: Szórakoztató zene. 1.15: Gramofon. 2.10: Gramofon. 5.20: Gramofon. 6.15: Táncczene. 9.15: „Luxemburg grófia“. Lehár operettje.

Makulatura papír

5 kg.-os csomagokban

50 leiért kapható
az Aradi Közlöny főkiadóiban.